

Slivniški pogledi

| oktober 2019 | letnik 6 | številka 56 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Anton Lunka

7 Iz občinske hiše

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

17 Ljudje med nami

Brin Soko

18 Utrip

19 Izpostavljam

20 Dogaja se

24 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz
Ravne

26 Naša društva

PGD Sveti Vid

28 Kultura in kulturniki

30 Šport

35 Obveščamo

38 Stare slike

39 Dediščina

40 Ideja za izlet

41 Notranjski regijski park

42 Razgibajmo možgane

44 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerklje ob Gori
Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.
Fotografija na naslovnici: Rožnati oktober: Ljubo Vukelič
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.
Tisk: Para tiskarna, d. o. o.
Naklada: 4.050 izvodov
ISSN: 2386-0197

📧 **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

📧 **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Prenos iz

App Store

NA VOLJO V

Google Play

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Hlapec Jernej in njegova pravica ...

© Ljubo Vukelič

Pisatelj Ivan Cankar v svoji povesti z naslovom Hlapec Jernej in njegova pravica, ki je nastala leta 1907, piše o hlapcu Jerneju, ki je pri starem Sitarju delal na domačiji 40 let. Po smrti starega Sitarja je posestvo prevzel gospodarjev najstarejši sin, ki pa v kmetijo nikoli ni vlagal kaj dosti dela in časa. Mladi Sitar je hlapca Jerneja že dan po očetovem pogrebu nagnal s posestva. Jernej se je,

prepuščen usodi, odpravil iskat pravico k »pomembnim« domačim ljudem tistega časa: študentu, županu, kmetom v krčmi, otrokom ... Ker je ni našel, se je odpravil v Ljubljano, kjer so ga priprli. Nazadnje se je odpravil celo na Dunaj, a pravice tudi tam ni našel. Povsod so mu nasprotovali in se ga otepali. Poslali so ga v rojstno vas, kjer pa ga je župan zavrnil. Nazadnje se je Jernej odpravil v domačo vas in se obrnil na župnika. Ko ga je zavrnil še ta, se je odločil, da bo pravico vzel v svoje roke: zažgal je Sitarjevo domačijo. Ljudje, ki so prihiteli na pogorišče, so ga zato vrgli v ogenj.

Tudi v današnjem času najdemo »Jerneje« in »mlade Sitarje«; ti se pogosto pojavijo v obliki lastnikov podjetij, kjer sta glavno vodilo čim večji dobiček in čim učinkovitejši delavec. Morda imamo prav z namenom, da se izognemo »mladim Sitarjem«, v Sloveniji v Zakonu o delovnih razmerjih nekaj členov, ki starejše delavce ščitijo, 1. oktobra pa obeležujemo tudi svetovni dan starostnikov, s katerim poudarjamo pomembnost spoštovanja in skrbi za starejše. A krivice vedno so in uspešnost podjetja se ne meri s tem, kako direktorji ravna z zaposlenimi, marveč zgolj z dobičkom. Toda zakaj ljudje priznavamo uspešnost nekega podjetja, direktorje hvalimo in čislamo, ne da bi pogledali v globino podjetja, zaposlovanja? Smo, tako kot je pisal Cankar, »za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni in ustvarjeni za hlapčevanje«? Smo kot Cankarjevi »hlapci« iz njegove istoimenske drame, ki so bili podrejeni drugim in niso imeli svoje hrbtenice? Že stoletje ali več? Zakaj se ob krivicah obračamo proč?

Mlada Švedinja Greta Thunberg, o kateri lahko zadnje čase v javnih občilih večkrat kaj preberemo, pa govori za tiste, ki tega daru nimajo. Tako kot Cankarjev Jernej je vzela stvari v svoje roke in je skupaj s petnajstimi drugimi mladimi iz dvanajstih držav pri otroškem odboru Združenih narodov vložila pritožbo, v kateri članicam svetovne organizacije očitajo,

da ne storijo dovolj za okolje in da s tem kršijo konvencijo Združenih narodov o pravicah otrok. Greta poudarja, da se planet segreva zaradi izpustov toplogrednih plinov, da se topijo ledeniki in da bo to vodilo v rast temperatur po svetu ter v več ekstremnih vremenskih pojavov. Na enem izmed srečanj je povedala, da smo trenutno že sredi šestega masovnega izumrtja rastlinskih in živalskih vrst na planetu Zemlja in da ljudje ne vedo, da vsak dan izumre tudi do 200 različnih vrst. Kakopak, ko pa ljudje tako pogosto ponavljajo svojo izjavo »Pri naši hiši imamo pa tako radi živali«, da celo verjamejo, da drži. Medtem pa tudi oni, tako kot sodobna družba po večini, živali delijo v dve kategoriji; v prvo spadajo hišni ljubljenci, ki so obravnavani kot družinski člani. Na drugi strani pa imamo živali mesne in farmacevtske industrije, pa tudi modne, ki so obravnavane povsem drugače od hišnih ljubljencev. Ti so posebej, vzrejne živali pa popredmetene in zgolj hrana ali neko drugo sredstvo. Zavod za zaščito rejnih živali navaja, da so npr. kokoši sposobne medsebojno razlikovati do sto pripadnikov svoje vrste, razločijo tudi več barv kot ljudje – poleg klasičnih še UV. Svetlobo zaznajo kar 45 minut pred ljudmi. Gradijo kompleksne družbene strukture in imajo zelo sofisticirano obnašanje z dobro razdelano hierarhijo. S študijami ter številnimi raziskavami o obnašanju so dokazali, da so kokoši sposobne empatije. Raziskovalci so dognali tudi številne miselne procese, ki nakazujejo na inteligenco te živali. Kokoši so sposobne dojeti, da če predmet skrijemo, ta še vedno obstaja. V odnosu do človeka pa so se sposobne naučiti številnih trikov, razločiti in si zapomniti barve, simbole, vzorce. In kaj so za večino ljudi današnje kokoši? Obrat za proizvodnjo jajc, ki se ga je treba rešiti takoj, ko donosnost ni več takšna, kot si želimo ... Do takrat pa živijo v kletki, kjer ni prostora niti za to, da bi razprle krila. Je mar kaj čudnega, da Greta današnji svet enači s pošastnim svetom, v katerem propadajo ekosistemi in veličastna bitja, ki jih ljudje podcenjujemo?

Na našem svetu tako ni le veliko človeških »Jernejev«, ampak tudi živalskih, ki pa v primerjavi s človeškimi nimajo svojega glasu. Kako krivični smo »mladi Sitarji« do narave, kaj vse bi ji vzeli in kako ji tega ne bi nikakor vrnil, kako jo onesnažujemo in kako se ne bi ničemur odrekli za njeno dobro, pravzaprav za svoje dobro in dobro svojih zanamcev, pa je z vsem tem prepletana zgodba.

In potem, ko se krivice dogajajo nam, ko so neprijetni vremenski pojavi vse pogostejši in vse močnejši, smo strašno jezni, besni in jih ne razumemo ... Kako se lahko dogajajo ravno nam, kajne?

Polona Otoničar Pajk

Anton Lunka (Uleč Tone) iz Žerovnice

Kmet. Poznavalec konj. Konjerejec. Oskrbnik žrebcev slovenske hladnokrvne (SHL) pasme. Dobitnik državnega priznanja za rejsko delo. Harmonikar. Človek z velikim veseljem do življenja. Letnik 1942.

Rojen si v času druge svetovne vojne.

Spomnim se enega dogodka, ko so se moški iz Žerovnice skrili v Opekovem objektu, takrat je bil še cel (manjši bunker Rupnikove linije, op. a.) v Ogradah. Bil sem z njimi. Vsi pravijo, da sem bil premla star, da bi si lahko zapomnil. A sem si. Vse. Točno. Bil sem lačen. Brinarjeva mama Kristina je prinesla južno.

Pri nas doma so imeli med drugo svetovno vojno šolo v naši »hiši«, ker je bila velika.

Sem na peči sedel in jih gledal. Jeretov Janez je tudi hodil v šolo k nam. Med odmorom je hodil k moji mami v kuhinjo. Najprej je učil gospod Vinko Šega, Lukov, leta 1944 pa učiteljica Jelka Kožuh, partizanka.

» Takrat, ko smo imeli Sokola, sem se navadil ravnodilca kovati; moral sem mu narediti ortopedsko podkev.«

Pisatelj Janez Jalen je bil župnik v Grahovem od leta 1948 do 1957; to je bilo ravno takrat, ko si hodil v osnovno šolo in k verouku.

Ker je bila grahovska cerkev požgana, je gospod Jalen hodil maševat na podružnico v Žerovnico. Pred šolo sem hodil ministrirat, potem sem šel v šolo. Nisem hotel ministrirati, ker sem zamujal šolo in se je učitelj jezil. Kavžerjou Jože me je učil. Zupanu, ki je bil glavni učitelj, sem rekel, da ne bom več hodil. Je rekel: »Ti kar hodi, se bom že jaz zmenil.« Vsak dan maša, potem pa še večernice v nedeljo ob dveh popoldne. Imeli smo delo doma, pa sem tekel v

Tone je velik poznavalec konj, z njimi je vse življenje.

cerkev ministrirat. Ampak Jalen, ko se je mudilo, je roženkranc kar krajšal. Je hitro končal. Verouk je bil takoj po vojni kar v grahovski šoli, je hodil Jalen v šolo. Enkrat je bilo mraz v žerunski cerkvi. Pozimi. Vedno je šel gospod Jalen na prižnico, tudi takrat. Rekel je: »Dragi farani! Huda zima, hud je mraz, zebe mene, tudi vas. Hvaljen Jezus.« Pa smo šli domov. Vozil se je z enim starim kolesom. Imel je dve kravi v Grahovem, živel je v Grahovem. Vozil je s kravami, kosil je na roke.

V vasi je večkrat gorelo, tudi pri vas.

Moj ata Anton, rojen 1909, je trikrat pogorel. Leta 1929 je strela treščila v Kovačev skedenj. Ogenj se je hitro razširil na obe strani, takrat je pogorel tudi naš skedenj. Potem, med drugo svetovno vojno, ko je italijanska vojska vas obstreljevala z granatami. Gorelo je več hiš, med drugim tudi naša. Zgorrel je cimper. So bile kar dile položene; če je bil dež, je voda notri tekla. Si spal pa ti je začelo kapljati na glavo. Smo premikali postelje. Treba je bilo iti po kanglo, da je teklo vanjo. Šele leta 1953 smo cimper pokrili, takrat je prišel cegel. 31. julija 1975 je strela udarila v naš skedenj. Bil je poln sena, kravine, tudi žita: pšenice, ovsa, ječmena,

vse je zgorelo. Če ne bi šel kositi, bi nas v skednju dobilo in nas potolklo. Ko sem prišel iz šihta, sem šel prec kositi, potem smo šli iskat seno. Ko sem dal drugi navilej na voz, je počilo in se pokadilo. Konji so šli, kolikor so mogli od ta Žagnih do Žerovnice. Ko smo prišli v dvorišče, je bilo vse v ognju, so bili pri nas že gasilci. Valil se je črn dim. Dež se je usul. Bil je samo en

oblak in iz tistega je strela prišla. Zažgala je en vogal; je skozi prišla tam, kjer je bil traktor (luknja za metanje sena, op. a.) na sredini. Kusov Stane je potegnil kosilnico ven, vaščani so rešili živino. Zgoreli so golobi poštarji, ki so čepeli na jajcih, niso hoteli proč. Tudi zajci so ostali v skednju, a so bili živi. Ata je imel v njem delavnico, delal je lesena kolesa, okna, vrata. Ata je naredil tekoči trak do vrha za seno, ko smo metali. Vse je zgorelo. Če ne bi takrat prišli gasiti tudi grahovski gasilci, bi zgorelo tudi sosedovo, Opekovo. Potem, kar sem hotel prijeto, ničesar ni bilo, saj je vse zgorelo. Vsa vas je pomagala, gasila, pospravljala. Ko smo delali cegel betonski, so prišli pomagati, vozili so pesek, udarniško smo šli sekati za cimper, vse plošče, ljudje so nam ogromno pomagali. Vsej vasi in vsem ljudem, ki so nam pomagali, smo zelo hvaležni za pomoč.

Po vojni naj bi bilo članstvo v zadrugah prostovoljno.

Hoteli so, da bi šel ata v zadrugo, ker je bil med večjimi kmeti v vasi. Moj ata pa ni hotel v zadrugo, zato je moral za kazen tri tedne furati les v največji košnji. Rekli pa so tudi: »Če ti bo šel kdo pomagat kositi vašo deteljo, bo kazen plačal.«

Že leta 1945 je ladja s konji, ki jih je prispevala UNRRA (Uprava Združenih narodov za pomoč in obnovo), pristala v Tržaškem pristanišču.

To je bila pomoč iz Amerike. Konje, ki so se v Ameriki pasli, so tam polovili, potem pa so jih z ladjo sem pripeljali. Konji niso znali delati. To so bili ogromni konji za takratne razmere, čez šeststo kil. Hribarjevi so dobili lepo, črno kobilo, samo ni hotela peljati. Tudi mi smo dobili kobilo od Unrre, ki ni bila nič vajena. Moja mama in njena mama (Hribarjeva) sta se enkrat peljali z Undro v Iga vas. Jarc je vozil avtobus in potroobil. Kobilu je skočila, se je voziček prevrnil, obe sta dol padli. Mama ni hotela spustiti vajeti.

Tvoja mama Antonija je znala s konji.

Imeli smo Čilo. To je bila ena žleht kobilu. Je prišel Matevž, brat od moje mame. Ji je rekel: »Tona, pojdi Čilo napreč.« Je rekla: »Grem, samo če se vsi poskrijete pa noben se ne sme oglasiti!« Jo je napregla. Potem so se prikazali. Šele zvečer so prišli nazaj z njo, je bila čisto krotka. Njivčga očeta kobilu ni marala. Se je samo oglasil pa je začela tolči s kopiti.

Leta 1948, v času spora Jugoslavije s Sovjetsko zvezo, so furmani spet prišli na ceste.

Spomnim se, da so vozovi stali pred Štefacavo hišo. V petek so stali tukaj v Žerovnici, v soboto so šli naprej; furali so iz Prezida. Tudi sam sem fural spomladi in jeseni; star sem bil sedemnajst let. Od drugih sem vozil les iz gozda na ta kratke relacije. Takrat smo še s tajselni (furmanski voz, op. a.) vozili. Vozil sem na bazensko žago na Brestu, tudi na Krajcavo žago, je bila, ko greš iz Cerknice proti Begunjam, smo kar dol metali, kar tako, s ceste. Vozil sem tudi na Meletovo žago. So rekli, če pripelješ dvanajst metrov dolgo, bo dražje. Komaj sem pripeljal, ker me je zaneslo, ko sem zavijal. Ko sem prišel na žago, so rekli, kaj si pa to pripeljal. So takoj na štiri metre razrezali. Na Rakek smo vozili les pred štreko, tam so švelerje delali. V Martinjak smo vozili bukove dile, leta 1959. Vozil sem tudi pesek s peskokopa z Gorenjega Jezera.

Kje ste kovali konje?

Kovačija je bila takoj, ko prideš na Lipsenj na levo ob potoku (Smerdu). V njej je koval Klčarjev Rudl iz Žerovnice. Kovačija je bila posebej, bil je štant notri za voli, potem še leseno stanovanje. Kovač je bil tudi Urban z Jezera. Jaz sem koval konje v Grahovem, je bil Kovačev Janko kovač. Pa Jernejček je bil še prej. Tle, kjer je zdaj Baza, je bila kovačija, gor so bila pa stanovanja. Janko je bil bolj počasen, toda natančen, sedem, osem ur je trajalo, da je podkoval par konj. Podkoval pa jih je tako, da bi šla lahko na razstavo. Pa tudi v Cerknici pri Jožetu Medenu je bila kovačija, ob cesti za v Begunje. Sem tudi sam koval. Takrat, ko smo imeli Sokola, sem se navadil ravnodilca kovati; moral sem mu narediti ortopedsko podkev. Tudi moj ata je koval. Je rekel: »Bova konje prekovala.«

» Če ne bomo kosili, se bo vse zaraslo; krhlika raste po Blatah, včasih smo jo nabirali in lubje prodajali.«

Vojni obvezniki niso bili samo fantje, temveč tudi konji.

Vsako leto smo imeli vestirngo za konje v Cerknici; bila je pri Kunčmu Edvardu pod kozolcem. Je bila vrsta od starega zdravstvenega doma pa do sv. Roka, voz za vozom. Tam so pregledovali konje vsako leto. Konji so imeli vojaške knjižice, da so jih potrdili.

Ko je bil star 17 let, je vozil les na žage.

Kako ste včasih nalagali seno ali žito na voz?

Če je bil zelo naložen voz, je bilo treba gori dati žrd (lesen drog) in porepnik, da se ni seno raztreslo. Hribarjou stari ata France je prvi naredil lojtrce za na voz; so jih v Rusiji videli, ko so bili v prvi svetovni vojni. Sosed je rekel: »Eh, to ni nič!« Drugo leto jih je že on imel. Potem so jih imeli vsi. Pred tem je bilo treba zlagati seno in ga potem povezati z žrdjo in okrog voza opasati z opasivnico, ki je bila bolj tanka vrv; podrepnik je bil debelejši. Tudi pri lojtrcah je bilo treba včasih z žrdjo povezati. Smo bili na Blatah na Podložnicah, smo nalagali kravino. Kar pride Šegova mama pa Dana, punčka. Sta šli kar takoj gori na voz. Čeprav je ata svaril, da ne. Se je toliko časa voz uckal, da se je na koncu obrnil. Je obe pokrilo, smo ju iskali pod kravino.

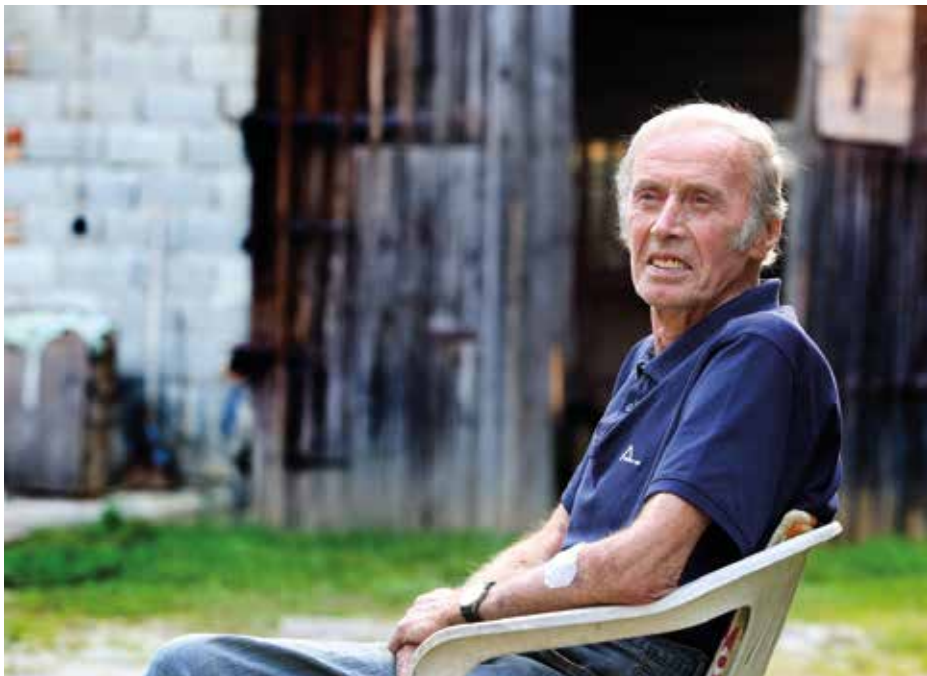
Kje si prvič kosil na Blatah?

Ko sem šel prvič na jezero kosit na Predblatnico, mi je ata točno povedal, do kje lahko kosim. Jaz pa sem si rekel, bom pokosil še malo naprej. Sta se pa konja udrla. Moral sem razpreči, konja posebej, obrniti kosilnico na roke. Potem sem konja napregel pa sem šel domov po črni travi, sem mislil, da je tam trd teren, sem vozil pa po najmehkejšem. Konja sta se celo pot udirala, samo notri nista padla. Oče je doma kričal name. Tam sem se v najhujši suši udrl tudi s traktorjem. Enkrat sem gledal Korena, ki je kosil. Kar enkrat ni bilo konj, so kar ležali, pa je eden skočil ven, potem še drugi. Pa sta prišla na trdo.

Če ne bomo kosili, se bo vse zaraslo; krhlika raste po Blatah, včasih smo jo nabirali in lubje prodajali. Najprej smo ga posušili; v Grahovem so ga odkupovali. So rekli, da je za pumfer (smodnik).

Poleg koloradskega hrošča ste morali obvezno pobirati tudi majskega.

Majske hrošče smo morali pobirati vsake štiri leta, ko je bilo prestopno leto. Naša družina jih je morala nabirati en mernik (30 litrov, op. a.), ker smo imeli pol zemlje, ostali pa

Pujske je s konjsko vprego vozil prodajat tudi na Hrvaško.

pol mernika. Tresli smo drevje, da je dol padel in ga potem pobrali.

Ali se spominjaš ciganov, ki so se še v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja vozili s konjsko vprego?

Z njimi so tudi barantali za konje, ampak njihovi konji so bili bolj švoh. V Ponikvah se reče enemu delu Ciganska dolina. Tam so spali cigani, bilo je več voz, okrog deset. Tam je ena kotanja, kar krog je bil, zdaj rastejo smrekice. Ne vem, ali so prej tam kamen kopali ali kaj drugega. Tukaj so bili po več dni.

V Žerovnici so se kmetje veliko ukvarjali s prašičerejo. Mlade pujske so vozili prodajat tudi na hrvaško stran.

Ata in mama sta jih vozila v Loški Potok, Prezid. Potem sva hodila z mamo. Enkrat sva šla s prijateljem Jožetom v Loški Potok. Jože je že vse poznal; zanimala ga je ena Potočanka. Sva bila že pred mašo tam. Je rekel: »Pa gleda, če bo šla Francka doli.« Oba sva gledala. Sem mu rekel: »Lej, tam je ena taka.« »Ja, to je Francka!« In je letel za njo. Tri so čakale, da bodo kupile pujske. So rekle: »Sta pa ta prava. Pujske prodajata, pa za babami norita.« So naju počakale, šest sva jih tam prodala. Ostala sta še dva. Šla sva dol v Šegovo vas. Kar naenkrat se kolo sname pri vozičku in se toči dol. Prej je šel pa en fantiček od šivilje, je nesel flike in jih izgubil. Potem

sva s tistimi flikami pesto (osrednji del kolesa) ovila in vse skupaj zabila nazaj; tudi prašička sva prodala. Za nazaj je v naju pa še motorist priletel na Kovačnici.

Ko sva šla enkrat z mamo prodajat pujske, je rekla: »Če bova dva prodala, bova šla takoj domov.« Prideva na Jezero in srečava eno žensko: »Imate pujske? Bom jaz dva vzela.« Mama je rekla: »Greva kar naprej.« Do Tršča sva prišla. Tam je bil en šofer Frane, še od Tršča naprej nekam v levo. Je rekel: »Naša bu dva vzeva.« Joj, kakšno kričanje je bilo! »Bumo štalco nardili, pa buš futrava.« Žena pa: »Ne bum futrava, ne bum futrava!« Eden pujske je še ostal. Potem je vzel še tega za soseda, ne da bi nama plačal. Je potem prinesel denar. Dokler je šofer Jure vozil avtobus v Prezid, so mlade prašičke naložili kar v prtlačnik. Jure je vedno govoril, da je Žerovnica prašičja vas.

V šestih tednih je bil denar od pujskov. Bil je mater. Ene prasice so bile žleht, so pujske raztrgale. Potem smo taki, ki je bila žleht, na gobec nataknilo torbo, narejeno iz čizma, in jo zavezali.

Imeli ste merjasca.

Pri zadrugi se jim ga ni splačalo imeti. Niso ga hoteli futrati. So ga dali k nam, da ga je imela mama. Še leta 1974 smo imeli merjasca. Potem so ga imeli v Grahovem Zgončkovi (Doles).

Kdaj si začel z žrebci?

Začel sem leta 1982. Lukov France je bil pri zadrugi in je prišel k nam, da bi imel žrebca. Žrebec je bil samo v Danah v Loški dolini, Cerknica ga ni imela. Od takrat sem oskrbnik žrebcev pasme SHL. Ta prvi žrebec, Janičar, je bil zelo pameten. Znal je voziti, oral sem z njim. Te dni sem ravno oddal žrebca Poba. Zdaj čakam na novega, da mi ga pripeljejo. Bo že deseti po vrsti.

Si aktiven član Združenja rejcev konj slovenske hladnokrvne pasme.

V Združenju sem od ustanovitve, od leta 1998. Sem v upravnem odboru in v strokovnem svetu. Žena Zinka je blagajničarka.

Dobil si več priznanj.

Najbolj sem bil vesel priznanja, ki mi ga je dalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano leta 2006 za uspešno rejsko delo in odlične rezultate na področju reprodukcije v konjereji za pasmo SHL.

Igraš tudi na harmoniko.

Kot otrok sem orgle (harmoniko) najdu v Hribarjevi kašči na okenski polici. Bila je taka na dva tona, dva reda, frajtonarica. Ko smo se otroci z vlakom peljali, to je z večjim ročnim vozičkom na štirih kolesih, sem padel na ročico pa v meh. Potem smo harmoniko kupili pri Smerdetovem Vikotu. Navadil sem se sam. Sem samouk. Gledal sem, kako igrajo na veselicah. Vsi so plesali, jaz sem moral pa igrati. Navadil sem Teličevega Jožeta, da je zaigral pesem Čuj, sinko moj, da sem lahko tudi jaz plesal. Ko je prišel tvist ven, smo bili na Gorenjem Jezeru pri Vragu. Vragova mama je rekla: »Pridite za pusta k nam.« Sneg je bil. Smo prišli, pa nobenega nikjer, hoteli smo oditi. Nas je Vragova mama spet prepričevala: »Tukaj so tri Štajerke, so šle samo večerjat.« V pol ure je bila polna gostilna. Hoteli so plesati tvist. Sem vprašal, kako se to sploh igra. So rekle: »Igraj hitro polko!« Pa sem. Dogajanje se je tako razživele, da smo plesali po vsej vasi. V gostilni na Lipsenju so v šestdesetih letih imeli prvi gramofon. Smo mu rekli »norec«, ker je kar naprej igral, se ni ustavil. Sedaj samo še včasih igram na harmoniko, ki mi jo je žena Zinka prinesla iz Češke.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Dela pri cerkniški osnovni šoli končana

Od četrta, 26. septembra, je projekt prometne ureditve pri cerkniški osnovni šoli tudi uradno končan. Z investicijo so na občinski upravi poskrbeli za številne pridobitve, ki poleg urejene okolice šole pomenijo tudi večjo varnost šolarjev.

Konec maja so župan občine Cerknica **Marko Rupar**, predstavnik Cestnega podjetja Koper, d. d., **Vlado Švab** in direktor podjetja Mani inženiring, svetovanje, nepremičnine, d. o. o., **Miloš Dernovšek** podpisali pogodbo za izvedbo, le štiri mesece zatem pa se lahko občani in občanke, predvsem pa šolarji in zaposleni na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica, veselijo nove in varne prometne ureditve z avtobusnim postajališčem, nadstrešnico za kolesa, s pločnikom in parkirišči. V okviru projekta so rekonstruirali tudi vodovodno omrežje in zgradili nov priključek z državne ceste na Notranjsko cesto, pred vhodom v osnovno šolo, z mini krožiščem. Vrednost celotnega projekta znaša slabih 246.000 evrov, občina pa bo v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi št. 4: Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja, prednostne naložbe št. 4.4: Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi v okviru specifičnega cilja Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih, s strani Evropske unije in države pridobila sredstva v višini nekaj več kot 78.000 evrov. »Z investicijo smo razbremenili Kovačevo ulico in Videm, ki sta bila prometno zelo obremenjena. S šolo se dogovarjamo, da bi nekateri avtobusi šolarje odložili na novem postajališču, da bi še zmanjšali prometno obremenjenost tega dela Cerknice in zagotovili varnost,« pripoveduje **Samo Mlinar** s cerkniške občinske uprave.

Z novo prometno ureditvijo v okolici šole pa se je spremenil tudi prometni režim. »Parkirišča ob Kovačevi ulici so namenjena staršem prvošolcev, ki morajo otroka pospremiti do razreda,« opozori Mlinar, »medtem pa je mini krožišče namenjeno staršem otrok v višjih razredih, ki otroke samo odložijo.«

Na občinski upravi razkrijejo, da bodo v naslednjih fazah projekta uredili še 96 parkirnih mest, ki bodo služila tako za potrebe šole kot za voznike, ki bodo pot nadaljevali z avtobusnim prevozom. V sklopu projekta bodo uredili še dovozno cesto na zahodni strani in dodatno avtobusno postajališče iz smeri Ljubljane. Parkirišče pa bo služilo tudi kot večji prireditveni prostor z vso potrebno infrastrukturo za postavitve prireditvenih šotorov.

Dela na relaciji Dobec–Kožljek

V septembru se je končala rekonstrukcija lokalne ceste na 1450 metrov dolgem odseku od naselja Dobec do naselja Kožljek. S tem se je končala tudi dve leti trajajoča obnova ceste na relaciji Bezuljak–Kožljek. Cesta je bila pred obnovo preveč nepregledna in preozka, da bi po njej varno vozil šolski avtobus. Zdaj tega strahu ni več, saj je izbrani izvajalec, podjetje HIP PLUS, d. o. o., cestišče razširil v širino petih metrov, ga asphaltiral, saniral spodnji ustroj in uredil odvodnjavanje. Občina Cerknica je investicijo, katere skupna vrednost je znašala 420.000 evrov, sofinancirala v okviru Načrta porabe dodatnih razpoložljivih sredstev za sofinanciranje investicij v letu 2019 po Zakonu o financiranju občin v višini 327.407 evrov. Kot potrdi višji svetovalec za komunalno in cestno dejavnost

Samo Mlinar, pa bo morala v prihodnjih letih Občina Cerknica zagotoviti še sredstva za rekonstrukcijo ceste v vasi Kožljek. »Zaradi omejenih finančnih sredstev za rekonstrukcijo ceste v sami vasi nismo mogli poskrbeti, bo pa ta obnova realizirana v naslednjih letih v skladu z razpoložljivimi sredstvi občinskega proračuna,« pojasni Mlinar. So pa na občinski upravi posebej zadovoljni, da jim je uspelo zagotoviti varno pot šoloobveznim otrokom. ■

Šest novih polnilnih postaj

Občina Cerknica je bila uspešna pri pridobitvi sredstev Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, za postavitev polnilnih postaj za električna vozila. Javni poziv je bil namenjen spodbujanju električne mobilnosti kot pomembnega elementa trajnostne mobilnosti v zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000 tako za prebivalce kot tudi za obiskovalce. V Eko skladu verjamejo, da bodo s tem dolgoročno pripomogli k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, izboljšanju kakovosti zraka, okolju prijaznemu obisku teh območij in posledično k ohranjanju narave. »Tudi v občini Cerknica želimo razvoja trajnostne mobilnosti, zato smo se prijaviili na razpis in bili uspešni,« pojasni sekretarka za okolje in prostor

Tamara Klepac Sterle. S tem smo na območju občine Cerknica dobili šest novih električnih polnilnih postaj, ki so locirane pri gostilni Furman na Rakeku, pri avtohiši v Podskrajniku, na Taboru, pri gostilni Herblan na Gorenjem Jezeru, pri trgovini Megadom v novi industrijski coni v Podskrajniku in pri gostišču v Rakovem Škocjanu. Celotna vrednost investicije je pokrita s strani Eko sklada. Vse polnilnice so ustrezno opremljene in že služijo uporabnikom električnih avtomobilov. ■

Novo vrtčevsko leto

Septembra se začne tudi vrtčevsko leto, ki bo še posebej pestro, saj se bodo oddelki cerkniškega vrtca letos ukvarjali s prenosom kurikularnih dejavnosti v naravno okolje. To pomeni, da bodo strokovni delavci več dejavnosti izvedli kar v naravi.

V Vrtcu Martin Krpan Cerknica so skupaj s podružnicama v Grahovem in na Rakeku letos sprejeli 117 novincev. »Sprejeti so bili vsi otroci, ki so izpolnjevali pogoj za vpis do 8. novembra 2019, to pomeni, da so bili stari enajst mesecev in je končan dopust za nego in varstvo otroka,« pojasni ravnatelj cerkniškega vrtca **Gvido Cigale**. Trenutno je na čakalnem seznamu 24 otrok, ki pa bodo po zagotovilih ravnatelja sprejeti po prednostnem vrstnem redu, ko se bo pojavilo prosto mesto. Sicer pa v vrtcu opažajo, da starši otrok, ki pozneje izpolnijo pogoje za vpis, pogosto poiščejo drugo varstvo. »Ko jim je ponujeno prosto mesto, sporočijo,« pravi Cigale, »da v tem šolskem letu otroka ne bodo vpisali v vrtec.« Slika glede sprejema otrok je podobna kot v prejšnjih letih, bodo pa tudi glede napovedi o številu otrok v prihodnjih generacijah trenutne kapacitete vrtca zadoščale. Sicer pa na to v veliki meri vplivajo odločitve staršev, ki otroke zaradi služb vozijo v druge občine, ter o odšolanju otrok in pa priseljevanje mladih družin. Ravnatelju cerkniškega vrtca se zdi, da bi bila, če bi se pokazala potreba, najbolj smiselna širitev kapacitet vrtca na Rakeku. ■

121 prvošolčkov

Za kar 121 otrok po vsej občini je bil 2. september poseben dan. Prvič je v šolske klopi sedlo 22 otrok na Rakeku, devet na Uncu, enajst v Begunjah, 22 v Grahovem in 57 v Cerknici. Poleg staršev, učiteljic in ravnateljic jim je obilo znanja in šolskih uspehov skupaj s sodelavkami zaželel tudi župan **Marko Rupar**. Po zagotovilih občinske uprave je prostora v cerkniških osnovnih šolah dovolj. »Pri letošnji generaciji prvošolcev ni odstopanj, razredi so po vseh šolah uravnoteženi, tako da potreb po dodatnih prostorih ni,« razloži višja svetovalka za družbene dejavnosti **Bogdana Bizjak**. ■

Predstavitev projekta

V torek, 10. septembra, so na Uncu pristojni, na čelu z županom Občine Cerknica **Markom Ruparjem**, predstavili projekt izgradnje kanalizacije. Predstavniki Občine Cerknica in projektanti podjetja Hidroinženiring, d. o. o., so lastnike zemljišč in krajanje seznanili s projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja ter z načini in tehnologijami izgradnje. Na občini pričakujejo, da bodo gradbeno dovoljenje pridobili že do konca letošnjega leta, sama realizacija pa naj bi bila odvisna od sredstev, ki bodo na voljo na evropskih in državnih razpisih. V četrtek, 12. septembra, je predstavitev potekala tudi v Ivanjem selu. ■

Obiska tujih delegacij

Občinska uprava z županom **Markom Ruparjem** je v septembru gostila nekaj tujih delegacij. Na Ministrstvu za zunanje zadeve je od 4. do 6. septembra potekal 2. seminar za mlade diplomate iz držav Vzhodnega partnerstva, v okviru katerega so predstavniki zunanjih ministrstev Armenije, Azerbajdžana, Belorusije, Gruzije, Moldavije in Ukrajine obiskali tudi občino Cerknica. Le nekaj dni pozneje pa sta župan in direktor Notranjskega regijskega parka (NRP) **Matevž Podjed** sprejela še ekipo ocenjevalcev UNESCO Centra za svetovno dediščino, ki preučuje nominacijo Klasičnega krasa za vpis na Unescov seznam. ■

Z uličnimi tablamami v preteklost

Cerknica je na pobudo Sveta za kulturo Občine Cerknica, in sicer ob podpori župana **Marka Ruparja** ter s sodelovanjem s skupino Stareshlike, dobila tri ulične table, ki bodo občane in obiskovalce ponesle v preteklost Male in Velike gase ter Placa. Na tablah, ki sta jih zasnovala **Marjan Loboda** in **Jan Petrič**, so stare fotografije iz časa pred drugo svetovno vojno in prikazujejo tri tipične trške predele, ponujajo pa tudi razlago v angleškem in slovenskem jeziku. Table so opremljene s qr-kodo, tako da lahko s pomočjo mobilnega telefona in spletne strani Stare slike obiskovalci dobijo še več informacij. Predsednik Sveta za kulturo **Tone Urbas** pa je na slavnostnem odprtju 27. septembra napovedal, da bodo Cerknico že kmalu krasile še dve ali tri nove ulične table. ■

Rožnati oktober

Rožnati oktober je ime mednarodnega meseca osveščanja o raku dojk, ki je po navajanju Nacionalnega inštituta za javno zdravje najpogostejša oblika raka pri ženskah.

V Sloveniji se že vrsto let oktobra odvijajo številne aktivnosti, s katerimi se rožnati oktober obeležuje, osvešča širšo javnost o raku dojk in opozarja na pomen zdravega načina življenja in zgodnjega odkrivanja bolezni. Dejavnosti se odvijajo po številnih občinah, tudi v naši občini, kjer jih je vsako leto več.

Leto 2017 je bilo, kot piše Statistični urad Republike Slovenije, v Sloveniji leto z drugim najvišjim številom umrlih po drugi svetovni vojni. Umrlo je 20.509 prebivalcev ali skoraj 10 (9,9) na 1.000 prebivalcev. Glavni vzroki smrti se glede na spol razlikujejo. V letu 2017 so bile pri ženskah na prvem mestu bolezni srca in ožilja, na drugem mestu pa rakava obolenja, pri moških je bilo stanje obrnjeno. Zaradi rakavih obolenj je v 2017 umrlo 35,1 odstotka moških in 27,3 odstotka žensk. Najpogostejša vzroka smrti pri moških sta bila pljučni rak in rak prostate, pri ženskah pa rak dojke in pljučni rak.

V Sloveniji že več kot desetletje deluje DORA, organizirani državni presejalni program za raka dojk, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju te bolezni. Proti raku dojk se bojuje tudi združenje Europa Donna Slovenija, ki je samostojna, neodvisna, neprofitna organizacija civilne družbe. Povezuje zdrave ženske, bolnice z rakom dojk ali rakom rodil, posameznike in strokovne institucije v Sloveniji, ki delujejo na področju raka dojk in rakov rodil.

»Rožnate urice«

»V Cerknici je ena od lokalnih gonilnih sil **Valerija Klemenc**, ki pripravlja različne dogodke v občini in je tudi gonilna sila »rožnatih uric«,« mi pove **Polona Marinček**, ki skrbi za odnose z javnostmi pri združenju Europa Donna Slovenija. »Rožnate urice pomenijo druženje oseb z izkušnjo raka,« mi nato razloži Valerija Klemenc. »In da ne bo pomote, rožnate urice niso namenjene le ženskam ali le tistim, ki se soočajo z rakom dojke. Vljudno so vabljeni vsi, ki se soočajo s kakršno koli obliko raka

ali pa so že končali z zdravljenjem,« nato nadaljuje. Namen druženja so izmenjava izkušenj, nasvetov, informacij, dobrih praks in medsebojna pomoč. Druženja potekajo vsak zadnji petek v mesecu ob 19.00 v Večgeneracijskem družinskem centru Cerknica, vsako prvo soboto gredo skupaj na pohod, organizirajo pa tudi predavanja. In koliko je obiskovalcev »rožnatih uric«? »Trenutno nas je na seznamu 17, okoli pet, šest je pa stalnih,« Klemenčeva dopolni **Viktor Soko**.

Vabljeni tudi moški

Valerija Klemenc in Viktor Soko sta za svojo diagnozo izvedela v istem letu. Leto 2015 je bilo to. Valerija tik po novem letu in Viktor malo po prvem maju. »Najprej se ti sesuje svet, pokoplješ se, v mislih pišeš oporoko,« začne Valerija. »Potem pa si urediš misli, slediš shemi zdravljenja in se zaveš, da boš zmogel,« nadaljuje. »Veliko pomaga deljenje izkušenj, to, kaj ti povedo drugi,« doda. Pri tem so za oba, tako za Viktorja kot za Valerijo, izrednega pomena »rožnate urice«, ki so jih v Cerknici začeli organizirati v lanskem letu. »Odlično je, ker se ti ni treba voziti v Ljubljano; resda tam potekajo številne aktivnosti, tudi pomoč svojcem, otrokom, ki so izgubili enega od staršev, ampak tukaj je drugače, poznamo se med sabo, ni kupčkanja,« pove Viktor Soko. Valerija doda, da je deljenje izkušenj pozitivna motivacija. »Na primer vprašaj druge, če tudi njih bolijo kosti po terapijah; pa ti odgovorijo, da tudi, in se potolažiš, da ne gre za metastaze,« razloži. »Ja,

» Najprej se ti sesuje svet, pokoplješ se, v mislih pišeš oporoko.«

fajn se je podružiti in enkrat na mesec priti pogledat, če smo še vsi; malo črnega humorja mora biti,« v smehu doda Viktor Soko iz Grahovega, ki se je v rožnate urice vključil lani jeseni. »Mislim sem si, da tudi če nimam raka dojk in nisem ženska, se lahko vključim,« mi pove. In se tudi je. »Je edini moški v skupini,« potrdi Valerija. »Pomaga nam pri vsem, pouči nas o računalniških zadevah, skrbi za promocijo na spletu in družbenih omrežjih, nalaga dogodke na Google koledar; zaradi njega smo obveščeni o vsem,« ga pohvali Klemenčeva. Ena izmed udeleženk rožnatih uric je tudi **Iva Dimic**, političarka, ki ji druženje z rakavimi bolniki prav tako kot sogovornikoma pomeni podporo in spodbudo: »Želim, da pozitivne izkušnje pri soočenju z boleznijo in premagovanjem bolezni najdejo pot do vseh obolelih in tistih, ki jih spremljajo. Pozitiven odnos do življenja je zelo pomemben in ključen pri soočenju z diagnozo.«

Za svojo diagnozo je Valerija izvedela s pomočjo programa DORA; njegov cilj je s presejalno mamografijo zmanjšati število smrti žensk zaradi raka dojk. »V Sloveniji poteka presejanje z dvojnimi neodvisnimi odčitavanjem, kar pomeni, da vsako mamografsko sliko neodvisno drug od drugega

Valerija Klemenc pripravlja različne dogodke v občini in je gonilna sila »rožnatih uric« v Večgeneracijskem družinskem centru Cerknica.

odčitata dva radiologa. Ta sistem lahko zelo pohvalim, pa tudi po odkriti bolezni si obravnavan hitro ... V Sloveniji je občudovanja vredno odlično sodelovanje zdravnikov onkologov in kirurgov plastikov v primeru rekonstrukcije dojke z lastnim tkivom, pa espadri,« svojo izkušnjo podeli Klemenčeva. Viktor Soko pa jo dopolni: »Najbolje pa je, da za diagnozo izveš čim prej; možnosti ozdravitve so večje. Ampak ljudje se bojijo izvedeti resnico in je raje ne, čeprav to lahko za njih pomeni konec.«

Rožnati mesec letos prvič tudi v Zdravstvenem domu Cerknica

Da je življenjskega pomena bolezen odkriti čim prej, menijo tudi v Zdravstvenem domu Cerknica. »Vedeti oz. zavedati se moramo, da je rak dojke dobro ozdravljiv, če je odkrit dovolj zgodaj. Zato so za zmanjševanje umrljivosti pomembni predvsem osveščanje, zgodnje odkrivanje in takojšnje učinkovito zdravljenje,« pove Irena Svet. »V Združenju Europe Donne so 15. oktober proglasili za dan zdravih dojke in ga posvetili širjenju informacij,« doda Svetova. Tudi oni bodo tako 15. oktobra organizirali stojnico ozaveščanja o raku dojke, ki bo od 12. do 14. ure pri vhodu. »V ZD Cerknica zaradi pomanjkanja kadra do letos sicer še nismo obeležili nobenega dogodka v rožnatem oktobru, letos bo to prvič, a imamo namen nadaljevati to gesto,« zaključijo Svetova.

Poziv k boljši odzivnosti

»Iz občine Cerknica smo ženske v program DORA prvič povabili leta 2014, in sicer v mobilno enoto na Vrhniko. Zdaj jih vabimo bodisi v mobilno enoto v Postojno bodisi v mobilno enoto na Vrhniko, odvisno od datuma zadnje mamografije, ki jo je imela posamezna ženska (dveletno obdobje od zadnje mamografije),« pove vodja programa DORA mag. Maksimilijan Kadivec, dr. med. Mobilna enota na Vrhniki je nazadnje delovala v prvi polovici leta 2019, v Postojni pa bo ponovno prisotna v letu 2020, ko bodo nekatere ženske iz občine Cerknica vabljeni že v četrti krog presejalnega slikanja.

Sonja Tomšič, dr. med., specialistka javnega zdravja iz registra DORA, v poročilu o odzivnosti na program DORA v občini Cerknica navaja: »Od začetka delovanja programa zgodnjega odkrivanja raka dojke DORA je bilo vanj iz občine Cerknica povabljenih 4.031 žensk, na slikanje jih je prišlo 2.354. Izmed slikanih smo na dodatno diagnostiko povabili 81 žensk, med njimi je bilo manj kot deset ugotovljenih primerov raka dojke (stanje na dan 18. 9. 2019, številka ni nujno dokončna, saj so nekatere ženske lahko še v obravnavi).«

Nadalje Tomšičeva ugotavlja, da je bila v letu 2018 udeležba žensk iz občine Cerknica v programu DORA relativno nizka glede na udeležbo v celotni Sloveniji (Cerknica 55,4 odstotka, Slovenija 74,3 odstotka), predvsem zaradi slabše udeležbe žensk, ki so jih prvič povabili (prvi krog: Cerknica 36,4 odstotka, Slovenija 64,5 odstotka). Udeležba žensk, ki so predhodno že bile v presejalnem programu DORA, pa je primerljiva s slovenskim povprečjem (nadaljnji

Deljenje izkušenj, druženje in vrsta aktivnosti predstavljajo pozitivno motivacijo pri premagovanju bolezni.

krog: Cerknica 86,6 odstotka, Slovenija 88,5 odstotka), kar govori o tem, da imajo udeležence s programom dobre izkušnje in se redno odzivajo vabilu na presejalno mamografijo.

Dolgoročni cilj programa DORA je znižanje umrljivosti za rakom dojke za 20–30 odstotkov med ženskami v starosti od 50 do 69 let, kar pa lahko dosežemo le ob zadostni udeležbi,

to je več kot 70 odstotkov. Ženske iz občine Cerknice trenutno ne dosegajo take udeležbe, zato jih strokovni delavci pozivajo, da se vabilu iz programa DORA odzovejo in se udeležijo pregleda z mamografijo, saj zgodnje odkrivanje majhnih rakov lahko pomeni večjo verjetnost ozdravitve.

» Rak dojke je dobro ozdravljiv, če je odkrit dovolj zgodaj.«

AQUAPEEL
najmočnejši dermoabrazijski tretma v kozmetiki, ki omogoča intenzivno nego, čiščenje, navlažitev, lift učinek.
AKCIJA: 65€ 85€

KLASIČNA NEGA OBRAZA
60 min **AKCIJA: 47€**
+ **GRATIS** izdelek po izbiri kozmetike Bleu&Marine

VACUCLIM 30' + MADERO 30'
AKCIJA: 45€ 58€

COOLIFT GUN s kratko nego obraza
AKCIJA: 45€ + GRATIS dianantni piling

MASAŽA TELESA
50 min **AKCIJA: 37€**
+ **GRATIS** savna 1 os / 2 uri

DEPILACIJA
z voski ali sladkorno pasto / 2 + 1.
Najcenejši predel **GRATIS.**

Jesen & zima je idealen čas za **LASERSKO ODSTRANJEVANJE DLAČIC**
kupiš paket 6 x 7. obisk **GRATIS.**
AKCIJA: 40€ / predel

SAVNA
paket 10 obiskov / **30% POPUST**

Vsi tretmaji za oblikovanje telesa **30% POPUST**, ob nakupu paketa 6 obiskov. Pakete oblikujemo individualno, glede na potrebe posameznice/posameznika.

AKCIJA

jesen & zima

Bilinar d.o.o. - Postojnska 20, 1380 Cerknica
andfit.podobnik@gmail.com

Savne in kozmetične storitve **SVAROG**

031 549 385
www.andfit-svarog.si

Slovesno ob 50-letnici OOOZ Cerknica

V soboto, 21. septembra, je Območna obrtno-podjetniška zbornica (OOZ) Cerknica v cerkniškem kulturnem domu obeležila 50-letnico delovanja. Prireditev so popestrili literarni vložki Mihe Razdriha, nastop Alenke Volk Penko in glasba v izvedbi Binne in Miha Plantariča.

Slavnostnega dogodka so se poleg številnih članov in članic zbornice udeležili predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) **Branko Meh**, ki je poudaril, kako pomembna je vloga zbornice pri pogajanjih z državo. Meh je prepričan, da je zbornica reprezentativen organ, saj povezuje kar 25.000 članov. »Po prehodu na prostovoljno članstvo je bil naš cilj zadržati člane. Ponosni smo, da smo kljub prostovoljnemu članstvu še vedno največja zbornica gospodarstva v Sloveniji,« je poudaril Meh. In nerešenih vprašanj med obrtniki in državo je še veliko; vse od prevelike birokratizacije, bolniških staležev in upokojevanja obrtnikov do previsoke obdavčitve. Kot je dejal, so lahko vsaj zadovoljni, da je Vlada RS končno prepoznala potrebo po imenovanju državnega sekretarja za malo gospodarstvo, ki pri odločevalcih zastopa interese obrtnikov in podjetnikov. Funkcijo državnega sekretarja na tem mestu je marca prevzel **Franc Vesel**, ki je ob tej priložnosti obiskal Cerknico. V nagovoru se je podjetnikom zahvalil za njihove prilive v proračunsko blagajno in podpiranje državnega aparata, katerega del je po večletni samostojni podjetniški poti postal tudi sam. Da imajo obrtniki in podjetniki v parlamentu tudi njen glas, je poudarila slavnostna govornica, poslanka **Iva Dimic**, ki se zaveda, da bo morala država za slovensko podjetništvo še veliko narediti.

Gostitelj večera, predsednik OOOZ Cerknica **Anton Cvetko**, se je obrtnikom in podjetnikom zahvalil za njihov doprinos k državi, visokim gostom, med katerimi sta bila tudi župan Občine Cerknica **Marko Rupar** in župan Občine Loška dolina **Janez Komidar**, pa zaželel dobrodoščilo.

Najzaslužnejšim članom so na prireditvi podelili posebna priznanja ob 50-letnici OOOZ Cerknica. Prejeli so ga **Jože Žnidaršič starejši** in **Vinko Brezec** kot ustanovna člana ter **Vladimir Urbanc** kot najstarejši delujoči obrtnik. Ob tej priložnosti so priznanja podelili tudi občinam Cerknica, Loška dolina in Bloke. Bronasti ključi, priznanja, ki jih podeljuje krovna organizacija OZS, pa so šli v roke **Antona Udoviča**, **Janeza Puntarja** in **Silve Šivec**. OZS je za 50 let obstoja

Slavnostna govornica, poslanka Iva Dimic

Predsednik OZS Branko Meh je ponosen, da je zbornici uspelo zadržati člane.

Posebna priznanja ob 50-letnici OOOZ Cerknica sta se razveselila tudi dva legendarna cerkniška obrtnika Jože Žnidaršič starejši in Vladimir Urbanc.

OOOZ Cerknica nagradila z zlatim pečatom, ki ga je v imenu zbornice prevzel Anton Cvetko.

OOOZ Cerknica ob praznovanju okroglih jubilejev opravljanja dejavnosti svojim članom vsako leto podeljuje priznanja. Letos so jih prejeli:

za 10 let dejavnosti: Aleš Doles, s. p., zaključna gradbena dela Mita; ENERMETAL, CNC obdelava kovin, d. o. o.; Klemen Grže, s. p., avtoprevoznništvo; HIPRO, tehnološke rešitve, proizvodnja, trgovina, storitve, d. o. o.; Marta Hribljan, s. p., čistilni servis Sijaj; KANDARE, proizvodnja in trgovina oblazinjenega pohištva, d. o. o.; Mitja Kočvar, s. p., vulkanizerstvo; Damijan Košir, s. p., DKPACK, mehanika in strojno ključavničarstvo; in Damijan Urbančič, s. p., PARK-MONT, parketarstvo in montaža;

za 20 let dejavnosti: Toni Palčič, s. p., avtoprevoznništvo in TGM; Janez Godejša, s. p., avtoprevoznništvo; Marjan Kebe, s. p., servis in montaža obdelovalnih strojev; Kovinoplastika Lož, družba pooblaščenka, d. d.; Vera Kranjc, s. p., AOP računovodski servis; Stanko Rot, s. p., montaža pohištva; in Franc Turšič, s. p., tesarstvo, krovstvo, kleparstvo;

za 25 let dejavnosti: Avtoservis Vidrih, podjetje za vzdrževanje, trgovino, popravilo in storitev, d. o. o.; Aleš Hace, s. p., avtoprevoznništvo; Vojko Klančar, s. p., avtoprevoznništvo; Boris Koren, s. p., splošno zidarstvo; Helena Kraševc, s. p.,

Prireditev je obiskal tudi državni sekretar za malo gospodarstvo Franc Vesel (na fotografiji desno).

Zbornica je cerkniškim obrtnikom in podjetnikom podelila priznanja za 10, 20, 25, 30, 35, 40 in 45 let opravljanja dejavnosti.

Frizerski salon Maša; Janez Petrovčič, s. p., avtoprevoznništvo; in Slavko Puntar, s. p., SONERGO elektrotehnika;

za 30 let dejavnosti: VLT, transport in logistika, d. o. o.; ASPC Drobnič, d. o. o., avtoservisno-prodajni center; Danilo Drobnič, s. p., mizarstvo; in Srečko Gruden, s. p., Gostilna Glaž'k;

za 35 let dejavnosti: Slavko Petrič, s. p., avtokleparstvo, vulkanizerstvo, avtopralnica; Peter Vesel, s. p., RTV servis in popravila gospodinjskih aparatov; in Roman Žnidaršič, s. p., strojno ključavničarstvo;

za 40 let dejavnosti: Puntar transport, podjetje za transport in logistiko, d. o. o.; in Anton Udovič, s. p., Udovič transport;

za 45 let dejavnosti: Marko Kranjec, s. p., popravilo elektrotehničnih strojev in naprav v prostorih naročnika.

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

AKTUALNO IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA STANOVANJSKE IN DRUGE OBJEKTE AKTUALNO

10 let **Lentus**

CESTA 4. MAJA 61 1380 CERKNICA TEL: 0590-51-200 GSM: 041-901-508 INFO@LENTUS.SI WWW.LENTUS.SI

Kadrovska štipendija pride še kako prav. Res?

Kadrovska štipendija prinaša štipendistu prvi stik s podjetjem ter delovne izkušnje že med šolanjem. Posebna prednost pa je v tem, da štipendistu zagotavlja takojšnjo prvo zaposlitev.

Štipendiranje ureja več zakonov in morda je tudi to razlog, da se proces pridobivanja štipendije zdi precej kompleksen. Obstaja več vrst štipendij, ki dijaku ali študentu omogočajo vsaj nekaj finančne neodvisnosti v času izobraževanja. Ena od vrst je kadrovska štipendija, ki povezuje dijaka ali študenta s potencialnim delodajalcem. A problem je, ker veliko mladih ne ve, katera podjetja jo sploh podeljujejo. Veliko informacij ponuja Javni štipendijski, razvojni, invalidski in prežिवninski sklad Republike Slovenije, ki po zakonu odloča o pravicah in dodeljevanju sredstev. Študentje in dijaki se lahko s kadrovskimi štipendijami seznanijo na različne načine, so pa podatki najdostopnejši na portalu »Izmenjevalnica«, kjer delodajalci objavljajo svoje potrebe. Informacije so na voljo tudi na spletnih straneh delodajalcev in regionalnih razvojnih agencij (RRA).

Višina kadrovske štipendije

Kadrovske štipendije so v povprečju najvišje med vsemi vrstami štipendij,

Štipendiranje od podjetja terja, da štipendista v dveh mesecih po končanem izobraževanju zaposli najmanj za leto dni.

» Kadrovska štipendija prinaša štipendistu prvi stik s podjetjem ter delovne izkušnje že med šolanjem.«

njihova prednost pa je tudi v tem, da zagotavljajo takojšnjo prvo zaposlitev po končanem šolanju.

Kadrovske štipendije ureja Zakon o štipendiranju in so lahko dodeljene istočasno z vsemi štipendijami (državno štipendijo, Zoisovo štipendijo, AD Futura štipendijo), razen s štipendijo za deficitarne poklice. Kadrovska štipendija ne sme biti nižja od državne štipendije, če pa je sofinancirana, se subvencija dodeli v višini 50 odstotkov kadrovske štipendije, vendar največ v višini 30 odstotkov minimalne plače. Če se kadrovski štipendist izobražuje na ravni izobraževanja in področju, opredeljenem v Politiki štipendiranja, se sofinanciranje lahko dodeli v višini 70 odstotkov kadrovske štipendije, vendar največ v višini 40 odstotkov minimalne plače. To velja za tako imenovane deficitarne poklice.

Sredstva za sofinanciranje kadrovskih štipendij se dodeljuje na podlagi javnega razpisa. »RRA Zeleni kras, d. o. o., sofinancira kadrovske štipendije delodajalcem za dijake in študente, ki se izobražujejo za poklice, po katerih so izkazali potrebe,« pojasni vodja

DOMOV | O SKLADU | KLUB | MEDJSKO SREDIŠČE | KONTAKT | KAZALO | FORUM | SPLETNI KLUB | PREJAVI | EN | RED

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

Razvoj kadrov | Štipendije | Izobraževanje v tujini | Razpisi in objave | Dogodki | Izmenjevalnica | Preživninski, jamstveni in invalidski

Povej naprej | Vse ciljne skupine | Vse države | Vse kategorije | ključna beseda | Pošči

Izmenjevalnica

Izmenjevalnica

Samo prijavljeni člani spletnega kluba lahko dodajajo objave.

Narodnja za prijavo delodajalca v spletni klub in oddajo potrebe po kadrovskem štipendistu.

Iskalnik razpisanih kadrovskih štipendij:

Študijsko leto: 2019/2020

Sedež štipenditorja:

Naziv izobrazbe, strokovni ali znanstveni naslov:

Področje izobraževanja (po KLASISUS P):

Področje izobraževanja (po KLASISUS SRV):

Na »Izmenjevalnici« delodajalci objavljajo svoje potrebe po štipendistih.

projektov RRA **Tadeja Pecman Penko**. Izvajalci Regijske štipendijske sheme (RŠS) tako v začetku koledarskega leta objavijo »Javni poziv za oddajo potreb v zvezi z dodelitvijo kadrovskih štipendij za naslednje šolsko oziroma študijsko leto«. RRA tudi vsako koledarsko leto objavi Javni razpis za izbor projektov sofinanciranja kadrovskih štipendij delodajalcem za posamezno statistično regijo, potem pa z delodajalci sklene pogodbe o sofinanciranju kadrovskih štipendij.

V RRA Zeleni Kras imajo trenutno za leto 2019/20 napovedanih trideset potreb po kadrovskih štipendistih. Načeloma sta dve tretjini sredstev že oddani – podjetja imajo že znane štipendiste, ena tretjina pa je še prosta. Tadeja Pecman Penko še pojasni: »Razpis je bil odprt do 30. septembra oziroma bo ostal odprt do porabe sredstev, so pa v našo shemo vključena podjetja iz celotne primorsko-notranjske regije, tudi iz občine Cerknica.«

Kadrovskih štipendij je manj

Iz občine Cerknica so bila pred leti v kadrovsko štipendiranje vključena velika podjetja – Brest pohištvo, Valkarton Rakek (zdajšnji DS Smith), zadnja leta pa je tega precej manj.

Večja podjetja se v zadnjem letu, ne samo v Cerknici, tudi drugod po regiji, srečujejo z reorganizacijami, lastništvo prevzemajo tujci. Temu načeloma sledi, da se za štipendiranje ne odločajo. Štipendiranje namreč od podjetja terja, da štipendista v dveh mesecih po končanem izobraževanju zaposli najmanj za leto dni. Ta obveznost je praviloma tudi terminsko opredeljena, največkrat se mora kadrovski štipendist pri štipenditorju zaposliti za najmanj toliko časa, kolikor je prejemal kadrovsko štipendijo. Da bi se trend upadanja štipendistov obrnil, se RRA v zadnjih dveh letih trudi s predstavitvami sheme v osnovnih in srednjih šolah. Na ta način naj bi pridobili tudi nekaj dodatnih štipendistov ter delodajalcev.

Sogovornik Matej je prejemal kadrovsko štipendijo in pravi, da če bi se še enkrat odločal, ne bi izbral take oblike štipendije. Matej je namreč po zaključku srednje šole želel šolanje nadaljevati na višji strokovni šoli, vendar se delodajalec s tem ni strinjal. »Nadaljevanje štipendiranja je pogojeval z vpisom na univerzo,« pojasni, »že takoj sem vedel, da ne bom uspešen, in sem moral po enem letu določen znesek prejete štipendije tudi vrniti delodajalcu.«

Mnoge je strah tudi obdavčitve, ki lahko pomembno vpliva na družinski proračun. Kadrovske in druge štipendije po Zakonu o dohodnini namreč sodijo med obdavčljive dohodke, vendar se pod določenimi pogoji do določenega zneska ne štejejo v davčno osnovo. V 106. členu ZDoh-2 je določeno, da se v davčno osnovo od drugih dohodkov

Večja podjetja se v zadnjem letu srečujejo z reorganizacijami.

ne šteje zneska kadrovske ali druge štipendije, izplačanega za mesečno obdobje osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas za študij v Sloveniji do višine minimalne plače in za študij v tujini do višine minimalne plače, povečane za 60 odstotkov.

Pogovor z različnimi delodajalci pokaže tudi drugo plat kadrovskega štipendiranja. Nemalokrat se dijak ali študent po zaključku šolanja odloči za drugo karierno pot ali pa si v času študija tudi premisli. To za delodajalca pomeni, da je v bodoči kader vlagal zama. Zgodi se tudi, da mora delodajalec znesek štipendije nazaj zahtevati po sodni poti.

Od leta 2008/09 do 2018/19 je bilo v shemo iz občine Cerknica vključenih 60 štipendistov in trinajst delodajalcev. Propadli Brest, Valkarton (zdajšnji DS Smith) in Ydria motors (zdajšnji emb-papst) so jih štipendirali največ. Za letošnje leto 2019/20 je po podatkih RRA v občini Cerknica najavljenih enajst štipendij, ki so jih že oddali, ter pet novih delodajalcev iz Cerknice.

» Od leta 2008/09 do 2018/19 je bilo v shemo iz občine Cerknica vključenih 60 štipendistov in trinajst delodajalcev.«

V študijskem letu 2014/2015 je bilo prejemnikov kadrovskih štipendij šest odstotkov.

Župani podpisali skupni dokument

V tednu, ko smo obeležili svetovni dan turizma (27. september), so se na seji sveta regije zbrali župani občin primorsko-notranjske regije ter v okviru dnevnega reda večji poudarek namenili podpisu dokumenta Zelena politika slovenskega turizma.

Župani občin Bloke **Jože Doles**, Ilirska Bistrica **Emil Rojc**, Cerknica **Marko Rupar**, Postojna **Igor Marentič**, Loška dolina **Janez Komidar** in Pivka **Robert Smrdelj** so s podpisom listine dodatno utrdili skupno zgodbo, prizadevanja in sodelovanje šestih občin na destinaciji Zeleni kras, ki spoštuje in zasleduje deset trajnostnih načel. Načela so del nacionalnega programa in certifikacijske sheme, ki pod krovno znamko Slovenia Green združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji.

Poudarki tako imenovane Zelene sheme, kamor je Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras skupaj s še ostalimi lokalnimi deležniki pristopila v lanskem letu, so spodbujanje trajnostnega delovanja (poslovanje, tehnologija, inovacije, mobilnost), združevanja in povezovanja, aktivnega vključevanja lokalne skupnosti, odgovornega odnosa do naravnega in družbenega okolja; promocija lokalnega značaja, predvsem pa ohranjanje lepote in okolja, v katerem se nahajamo.

Priprave na nominacijo oziroma prijavo, ki bi naši destinaciji prinesla uveljavljen znak »Slovenia Green«, se zadnje leto aktivno vrstijo, rok za njihov zaključek je v sredini oktobra 2019.

V tem obdobju sta bili opravljeni analiza ponudbe ter gibanja turističnih tokov in priprava dokumentov, ki bodo predstavljali osnovo za nadaljnje delo na destinaciji.

Objava rezultatov oziroma destinacij, ki bodo prejele znak Slovenia Green, bo predvidoma v začetku novega leta. Obenem pa ponudnike v RRA obveščajo o možnosti prijave na razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki bo v letošnjem in prihodnjem letu sofinanciralo pridobivanje eko certifikata EU Marjetica (ECOLABEL).

LAS Notranjska z novimi člani upravnega odbora

📷 LAS Notranjska

Člani Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska so izvolili nove člane upravnega odbora (UO). Njihov mandat traja štiri leta. Izmed svojih članov bodo predlagali kandidate za predsednika UO, ki je hkrati tudi predsednik LAS. Izvoljen oz. potrjen bo na decembrski seji.

Upravni odbor LAS Notranjska v obdobju od 2019 do 2023 sestavljajo: predstavniki javnega sektorja – **Jože Doles** (Občina Bloke), **Zdenko Truden** (Javni zavod Snežnik), **Marko Rupar** (Občina Cerknica) in **Bogdan Zevnik** (Občina Loška dolina); predstavniki ekonomskega sektorja – **Janez Sterle** (Zavod Oron), **Benjamin Žnidaršič** (Lesista, d. o. o.), **Janja Urbiha**, s. p., in **Martina Hiti** (Hija, d. o. o.); predstavniki zasebnega sektorja – **Matej Kržič** (Zveza društev Mladinski center Postojna, enota Boreo), **Matej Pakiž** (Turistično društvo Bloke), **Kristina Kebe** (Zavod Jezerski hram) in **Urša Telič Miler** (Zavod Ars viva). ■

OBČINA
CERKNICA

Občina Cerknica v sodelovanju z RRA Zeleni kras, d. o. o., nudi svojim občanom vrsto podpornih storitev:

- **brezplačno svetovanje** (oblikovanje ali izvedba vaše podjetniške ideje, pomoč pri vzpostavitvi poslovanja, iskanje potrebnih finančnih virov (povratnih in nepovratnih) in podobno);
- **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** z različnih področij, pri čemer Občina Cerknica subvencionira 70 % cene in zgolj 30 % plača prijavitelj.

Za več informacij se obrnite na:

RRA Zeleni kras, d. o. o.,

Prečna ulica 1, Pivka.

E-pošta: jana@rra-zk.si (05 721 22 48) ali

marinka@rra-zk.si (05 721 22 33)

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Brin Soko

Brin Soko iz Grahovega je dijak 4. letnika Vegove šole v Ljubljani. Še to šolsko leto in bo tehnik računalništva. Pogosto je oproščen pouka, a mu zato pri ocenah prav nič ne gledajo skozi prste.

Razlogi, ki tičijo za ravnateljstvo odločitvijo, da Brinu ni treba v šolo, ko nima časa, so: bistrost, inovativnost in predanost delu. Brin je namreč izumitelj in podjetnik. Ko ga ni v šoli, s poslovnim partnerjem in do nedavnega sošolcem **Nejcem Paradižem** tičita v ljubljanski pisarni, snujeta računalniške programe, se pogovarjata z vlagatelji in računalniškimi strokovnjaki z vsega sveta ali pa sta na poslovnih poteh. Brin na ravnateljstvo prošnjo tudi predava. Ko smo ga obiskali, se je pripravil na Mednarodni obrtni sejem v Celju. Fanta sta naredila že pet različnih projektov, z zadnjo idejo BlockPay pa sta resnično uspela.

Brin in Nejc razvijata sistem spletnega plačevanja brez posrednika. Stroški za uporabnike – posameznike in podjetja – bodo tako precej nižji; 12 centov namesto zdajšnjih najpogostejših dveh odstotkov. Kot aplikacija bo sistem zaživel naslednje leto, zdaj je še na internetu. Da je njuna ideja odlična, so se strinjali vlagatelji v ZDA. V Sloveniji še ni bilo tako hitro sklenjenega posla! Najpomembnejši med vlagatelji je **John Ro**, zdaj tudi že njen prijatelj iz Chicaga, ki je v podjetju tudi vodja financ. »V bistvu bomo odprli svojo banko s svojimi plačilnimi karticami,« poenostavi Brin.

Slovenija je za njun posel premajhen trg. »Bila sva v Združenih arabskih emiratih, na Češkem in Kitajskem,« našteva Brin. Na Kitajskem ga je še bolj kot drugačna kultura in strogi varnostni pregledi presenetila gneča. »Vse je nabasano,« pravi. V Dubaju se je kuhal na 45 stopinjah Celzija in opazoval, kako polivajo in valjajo pesek za kamelje dirke. No, dobro, na Notranjskem pa tudi ni veliko najstnikov, ki bi jih do hotelov vozili jaguarji! Na Češkem se je malo hahljal nasprotujočim si televizijskim reklamam. Pravi, da so bile samo za modre tabletkine in alkohol. Kljub zabavnim rečem, ki jih znajo videti mlade oči, pa gre za resen posel. O tem govori že dejstvo, da novozelandski strokovnjak,

ki v okviru BlockPay skrbi za t. i. blockchain sistem, sistem veriženja blokov, ki bo eden temeljev finančnih transakcij, za uro dela dobi 80 evrov. Zanju, oziroma za njuno podjetje, ki sta ga odprla v Estoniji, delajo še drugi strokovnjaki po svetu.

Brin in Nejc trenutno živita od zagonskega kapitala. »Zaenkrat si plač ne izplačujeva, ampak finance raje usmerjava v razvoj same platforme,« razlaga Brin.

Njuno delo bodisi finančno bodisi moralno med drugim podpirajo tudi športnika **Domen Prevc** in **Dejan Zavec** ter predsednik republike **Borut Pahor**.

Brin ima močno podporo in spodbudo tudi doma, od malega.

»Ne, doma nikoli nismo nič delali, nimamo rastlinjaka, ki smo ga sami postavili, pa savne, nikoli nismo šravfali nobenega avta, nobenega računalnika nismo sestavljali,« se ironično muza in kuka proti očetu **Viktorju** ter nadaljuje: »drugače smo pa vse to počeli, ja. Prav od očeta sem dobil veliko znanja.«

Okolica na Brina ne gleda nič drugače kot prej. »Saj se nisem nič spremenil,« odgovarja. Če ne potuje, snuje,

predava ali je v šoli, ga lahko še vedno najdemo v Grahovem na igrišču ali na kavi. Za tabornike, pri katerih je bil tudi vodnik, pa ni več časa. Najbolj se spominja tabornjenja, kjer sta bila z **Matejem Zakrajškom** »kanarčka«, deklici za vse. Zabavala sta se, ko sta se s kanuji po drva vozila na drugo stran Kolpe. Sosedova jabolka so slajša, zakaj ne bi tudi drva bolje gorela? Še vedno pa si vzame čas za gasilce. »Brat **Lan** vodi mladinsko sekcijo iz sektorja Grahovo in sem njegov pomočnik.« Strašno vnet. Njegovo vračanje iz Kitajske je poleti potekalo na relacijah: Šanghaj–Peking–Helsinki–Ljubljana–veselica Prostovoljnega gasilskega društva Grahovo s Tanjo Žagar–dom.

Spotoma nastane še kakšna ideja. Brin Soko in Nejc Paradiž bosta konec leta ponudila spletno, nato pa še fizično prodajalno oblek določeni ciljni skupini v Sloveniji. Prvo. Več ne bomo napisali, naj ostane poslovna skrivnost.

Začni mlad, tekmujo pošteno

Tudi v Vrtcu Martin Krpan Cerknica, enoti na Rakeku, smo obeležili teden mobilnosti in se prijaviли na množični tek za otroke, ki ga organizira Atletska zveza Slovenije. 19. septembra smo se zbrali na stadionu na Rakeku in pretekli 200 m. Seveda je bil to cel dogodek, z ogrevanjem ob plesni glasbi, z navdušenim navijanjem ter zaključkom s podelitvijo priznanj in športnim okrepčilom. Tekmovali smo pošteno in bili prav vsi zmagovalci. [☞](#) Strokovni delavci enote Rakek [@](#) arhiv vrtca

Po vsem svetu so 27. septembra znova potekali podnebni protesti. Pod okriljem gibanja Mladi za podnebno pravičnost so Podnebni štrajki potekali v Ljubljani in še šestnajstih drugih slovenskih mestih. Po podatkih organizatorjev se je v štirinajstih slovenskih krajih zbralo več kot 13.000 pripadnikov vseh generacij, ki se potegujejo za dostojno življenje vseh na ohranjenem planetu. Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek in premier Marjan Šarec pa sta bila prisotna le kot lutki, ki ju je za organizatorje izdelal cerkniški umetnik **Martin Petrič**.

[☞](#) delo.si [@](#) Jože Suhadolnik

Milan Kavčnik prevzel vodenje župnije

V avgustu se je med nas vrnil **Milan Kavčnik**. Dvakrat mu je bila v cerkniški župniji že zaupana služba kaplana, tretjič pa so ga k nam premestili v vlogi župnika. Uradno je prevzel vodenje župnije 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, ko praznujemo žegnanjsko nedeljo. Uradno slovesnost umestitve Milana Kavčnika je vodil arhidiakon mag. Anton Berčan, župnik v Ribnici. Kakor je poudaril novi župnik Milan Kavčnik, si vsi želimo dobrega sodelovanja, nadaljevanje začelih del obnove župnijske cerkve in ostalih prenov.

[☞](#) [@](#) Tatjana Lekšan

Diamantni maturantki

Zadnjo septembrsko soboto je na Brdu pri Kranju predsednik države **Borut Pahor** gostil diamantne maturante iz vse Slovenije. Kot je omenil gospod Pahor, je to dan, ko slavimo znanje. V svoji sredi sta s šolskim ministrom **dr. Jernejem Pikalom** gostila najboljše med najboljšimi; maturante, ki so dosegli vse možne točke na poklicni, splošni in mednarodni maturi. Iz naše občine je to uspelo **Evi Mramor** in **Alji Čekada**. Čestitke!

[☞](#) Vesna Mramor [@](#) Borut Kranjc

Meden zmagal na državnem tekmovanju

Na 12. državnem tekmovanju gozdnih delavcev, ki je 12. septembra potekalo v Postojni, se je najbolje odrezal **Janez Meden** (Husqvarna), ki je premagal **Blaža Jurjavčiča** in **Matijo Oblaka** (oba Stihl team Slovenija). Letošnje tekmovanje je zaznamovala rekordna udeležba, saj se ga je udeležilo kar 71 gozdarjev.

[☞](#) [@](#) Družba slovenski državni gozdovi (SIDG)

Sopotniki

Na območju občine Cerknica prostovoljci Zavoda Sopotniki v sodelovanju z Občino Cerknica in Območnim združenjem Rdečega križa (RK) Cerknica-Loška dolina-Bloke že od junija izvajajo brezplačne prevoze za starejše. Tudi cerkniški župan **Marko Rupar** se je v program aktivno vključil in v Cerknico po opravih pripeljal gospoda z Gorenjega Jezera. Vsi, ki bi si še želeli postati prostovoljci – vozniki, lahko pokličete na telefonsko številko 041 889 592 (**Anu Kahuna**, vodja programa) ali pišete na info@sopotniki.org.

[☞](#) cerknica.si [@](#) Ljubo Vukelič

Stop vandalizmu!

Občinska uprava Občine Cerknica se dnevno trudi, da bi občanom in občankam omogočila kakovostno, udobno, varno bivanje v občini. Proračunska sredstva namenja številnim posodobitvam, izboljšavam in projektom, ki bogatijo vsakdan in lepšajo okolje. Gre za javno dobro v lasti vseh nas. Vsi skupaj smo lahko razočarani, da se na različnih točkah v občini znova pojavlja vandalizem. Kršitelje na Občini Cerknica pozivamo, da z nespametnim uničevanjem prenehajo, vse občane in občanke pa, da vandalizem obsodijo in kršitelje prijavijo policiji.

[☞](#) cerknica.si [@](#) Ljubo Vukelič

Avtorica: **Ksenija Preželj** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Gasilci slovesno in tekmovalno v jesen

V jesenskih dneh sta se odvili dve pomembni prireditvi na področju gasilstva. V Metliki smo bili priča praznovanju 150. obletnice nastanka prvega prostovoljnega gasilskega društva v Sloveniji, na Rakeku pa je potekalo jesensko občinsko gasilsko tekmovanje.

Praznovanje ob 150-letnici Gasilske zveze Slovenije (GZS) v Metliki je počastil veličasten zbor gasilk in gasilcev vseh generacij iz vse Slovenije. Gasilska društva imajo velik vzgojni in izobraževalni pomen ter učijo solidarnosti do sočloveka, živali in okolja. Veličastno parado na metliški prireditvi je bilo treba doživeti – številni gasilski prapori in več tisoč gasilcev iz vse Slovenije. Obiskovalce je preveval ponos, dobili pa so potrditev, da je bila odločitev, da stopijo v gasilske vrste, prava.

Lučka Milavec, članica Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Ivanje selo in Gasilske zveze Cerknica, prihaja iz gasilske družine. Posebej ponosna je, da prihaja iz družine ustanovitelja ivanjeselskega društva Jakoba Milavca, ki je nastalo davnega leta 1925. Udeležbo na proslavi v Metliki je doživela kot priznanje delu v gasilstvu, ohranjanje dediščine in prenos znanja in vrednot na mlajše generacije. Rada pove, da je delo z mladino pomembno in prispeva k rasti gasilskega društva. Hkrati pa poudari, da ne smemo zanemariti dela s starejšimi gasilci, ki niso več v operativi, imajo pa dragocene izkušnje in zanimanje za novo.

Na svečanosti ob visokem jubileju gasilstva so sodelovali tudi gasilci in gasilke iz Loške doline. Med njimi predsednik PGD Stari trg pri Ložu **Rajko Bukovec**. Prireditev je bila po njegovem mnenju usmerjena predvsem h gasilcem samim, saj so se časi tudi za gasilce bistveno spremenili. Ob zagnanosti ob pozivu, da bi čim prej lahko pomagali, pogosto ne mislijo nase in morebitne posledice. Biti gasilec je zanj nekaj posebnega, kot je posebno zavedanje, da prenaša vrednote in pomaga ljudem, kar v današnjih časih ni samoumevno.

Gasilski zvezi (GZ) Cerknica in Loška dolina sta skupaj s prostovoljnimi gasilskimi društvi z Rakeka, iz Ivanjega sela

in z Unca svoje moči združili tudi pri organizaciji gasilskega tekmovanja CTIF (The International Association of Fire Services) v športnem parku na Rakeku. »Gasilsko tekmovanje na Rakeku, kjer so sodelovala tudi društva iz Loške doline, je dober primer medsebojnega sodelovanja, kar je izredno pomembno za skupne aktivnosti tako pri intervencijah kot druženju in medsebojnem spoznavanju,« je povedal Rajko Bukovec. Na tekmovanju so se preverjali strokovna in fizična usposobljenost gasilcev, pravilna uporaba tehničnih sredstev in složnost gasilskih ekip. Najboljše tri ekipe so napredovale na regijsko tekmovanje, ki bo v začetku oktobra na Vrhniki. Med člani A so bila najboljša gasilska društva iz Nove vasi, z Rakeka in iz Žerovnice, med člani B pa društva iz Otav, Dolenje vasi in Ivanjega sela.

Z organizacijo, rezultati in s potekom občinskega gasilskega tekmovanja na Rakeku je bil vidno zadovoljen predsednik GZ Cerknica **Rajko Intihar**. Tudi po zaslugi številnih izboljšav stanje v gasilskih društvih in v GZ Cerknica ocenjuje kot dobro. Obenem pa ni zamolčal, da so potrebe večje, in v tej smeri pričakujejo še nadaljnjo podporo. Že na preteklem kongresu GZS na Ptujju so sprejeli številne nove smernice na področju gasilstva, ki postavljajo tudi nove pogoje delovanja. »Spreminjajo predstavo o gasilstvu; nova oprema in nove tehnične možnosti vplivajo na zahtevnejše izobraževanje in usposabljanje gasilcev,« je izpostavil Rajko Intihar in pohvalil delo gasilskih društev in gasilcev, ki požrtvovalno pomagajo. Po praznovanju v Metliki pa se gasilci pripravljajo še na eno pomembno praznovanje – 70-letnico GZS, ki bo konec leta.

Pohod na Kokoš

📷 Boža Vesel

Že v lanskem letu smo načrtovali pohod na Kokoš, a je zaradi slabega vremena odpadel. Letos pa nam je uspelo. Članice in člani Društva upokojencev Rakek smo se odpeljali proti Primorski, do mejnega prehoda Lipica. In zakaj so hrib, ki se dviga nad Lipico, Vilenico in vasjo Lokev, poimenovali Kokoš? Včasih so ljudje iz okoliških vasi na hribu pasli živino in je zaradi tega bil ves gol, zato so ga po domače poimenovali Golina. Kjer stoji kočica, je bila včasih vojaška karavla, v njej so vojaki čuvali državno mejo. Italijani pa so se poigrali s tem imenom in mu rekli Gallina, kar v italijanščini pomeni Kokoš. Domačini so njihovo poimenovanje poslovenili in od takrat se hrib, prepreden s pešpotmi ter kolesarskimi in jahalnimi stezami, imenuje po domači pernati živalici. Med parkiriščem in mejnim prehodom je speljana makadamska cesta, ki se komaj znatno vzpenja do razpotja. Ena skupina je nadaljevala pot po lažji, serpentinasti cesti, druga pa po krajši, strmejši poti. Najvišja točka Kokoši (674 m) je na italijanskem ozemlju, drugi vrh pa je pri koči Jirmanec. Z vrha se nam je odprl razgled na okoliško gričevje. Koča je med tednom zaprta, tako da nam je prav prišla malica iz nahrbtnika. Na vrhu je precej pihalo, zato smo se podvzivali v dolino. V vasi Lokev smo se ustavili na kavi in prijetno poklepetali. ■

Ocenjevalna komisija UNESCO v Križni jami

📷 Gašper Modic

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je konec januarja na Center za svetovno dediščino v Parizu vložilo kandidaturo za vpis Klasičnega krasa na Seznam svetovne dediščine pri UNESCO. Predlagano območje Klasičnega krasa obsega 25.461 ha, vplivno območje pa 58.339 ha in leži v občinah Bloke, Cerknica, Logatec, Loška dolina, Pivka in Postojna, z osrednjima zavarovanima območjema Notranjskim regijskim parkom in Krajinskim parkom Pivška presihajoča jezera. V postopku ocenjevanja kandidature sta 16. septembra Križno jamo obiskala ocenjevalca **Kyung Sik Woo** (Južna Koreja) in **Oliver Avramoski** (Severna Makedonija). Poleg ocenjevalcev so bili prisotni še predstavniki MOP, Zavoda RS za varstvo narave, Urada za UNESCO Slovenije, Notranjskega muzeja Postojna, Inštituta za raziskovanje krasa in Parka Škocjanske jame. Ogledali smo si vodni del Križne jame do Kalvarije. Obiskovalci so bili nad videnim navdušeni. Kyung Sik Woo je celo izjavil, da je Križna jama tako naravno ohranjena in varovana, da zaščite UNESCO niti ne potrebuje. Večletna prizadevanja Društva ljubiteljev Križne jame se ne kažejo le z večjim številom obiskovalcev, temveč tudi z vpisom Križne in Nove Križne jame pod zaščito UNESCO. Njihovo mnenje o vpisu pa bo predvidoma znano maja prihodnje leto. ■

Prvi posredovalci uspešno prikazali svoje znanje

📷 Tjaša Prudič 📷 osebni arhiv

Prvi posredovalci so tisti prostovoljci, ki imajo znanje in željo izboljšati preživetje oseb z nenadnim srčnim zastojem na terenu in z nekaterimi drugimi življenjsko ogrožajočimi stanji.

Zdravstvena stroka se zaveda, da je pri omenjenih stanjih ključnega pomena čas, zato je osnovala mrežo prvih posredovalcev. V verigi preživetja je čas izjemno pomemben. Poleg hitrega pristopa pa je treba znati prepoznati stanje in pričeti s potrebnimi postopki, ob odpovedi srca s temeljnimi postopki oživljanja. Za usposabljanje prvih posredovalcev na našem območju skrbi Zdravstveni dom Cerknica, vodja usposabljanja pa je **Anja Oman Puntar**, dr. med. Pod njenim vodstvom se je šest prvih posredovalcev občine Cerknica odpravilo na drugo srečanje prvih posredovalcev, ki je 8. septembra potekalo v Preddvoru na Jezerskem. Srečanje je bilo namenjeno promociji in usposabljanju prvih posredovalcev. Po prikazani vaji reševanja ponesrečenih padalk s pomočjo helikopterja se je 16 ekip pomerilo v znanju in usposobljenosti. Posredovati so morale v sedmih zaigranih situacijah, v katerih običajno posredujejo prvi posredovalci – od oživljanja z uporabo AED za odrasle in otroke do reševanja utopljenca in pomoči drvarju, ki se je poškodoval z motorno žago. Prvi posredovalci občine Cerknica (ekipi prostovoljnih gasilskih društev Cerknica in Ivanje selo) so pokazali odlično znanje in zasedli najvišji mesti. ■

September v znamenju domačih dobrot

☞ ☺ Ivanka Bajt

Tudi Društvo Klasje Cerknica je bilo precej aktivno v mesecu avgustu in septembru. 28. septembra smo se članice udeležile predstavitve DVD z naslovom *Od semena do kruha* v domu upokoencev v Logatcu. DVD smo 16. septembra predstavile tudi v gasilnem domu v Grahovem in postregle z domačim kruhom. 7. septembra smo sodelovale na svetovnem dnevu praženega krompirja v Postojni. Obiskovalcem je pražen krompir »Grenadirmarš«, z zelenjavo, hokaido bučami, pršutom, slanino in celo meto precej teknil, saj smo ga 50 kilogramov razdelile v dobri uri. 15. septembra smo pri članici **Ani Ivančič** organizirale delavnico peke kruha. Udeleženske smo se naučile, kako pravilno mesiti in pripraviti domač kruh. ■

Obnovitev zaobljub

☞ Marja Lončar ☺ Jože Žnidaršič

Župnijska skupnost je že četrto leto povabila zakonske jubilate, da obnovijo zaobljube v farni cerkvi Marijinega rojstva v Cerknici. Vabilu se je na lepo sončno nedeljo, 15. septembra, odzvalo štirinajst parov. Nekateri jubilanti so prišli brez zakonca, ker so jim to preprečili bolezen, službene obveznosti in ostali zadržki. Zbrali so se pred župniščem in slavnostno, s pripetimi šopki in veselih obrazov, prišli v cerkev. Ob somaševanju je sveto mašo vodil župnik **Milan Kavčnik**. Petje zborov je obogatilo bogoslužje. Ob koncu svete maše so jubilanti prejeli medeno srce. Pred cerkvijo so nas pričakale polne mize sladkih dobrot. Sledila sta prijetno druženje in pogovor ob glasbi. Na stojnicah so se predstavile skupine Salezijanskega mladinskega centra Cerknica. Ob 13.00 je bil zaključek v cerkvi s petimi litanijami. ■

FOLKLORNA SKUPINA »KD RAK« RAKEK
PRIREJA V SODELOVANJU Z
OBČINO CERKNICA in JSKD OI CERKNICA

8. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL

sobota, 12. oktober 2019, ob 18. uri
v novi telovadnici v OŠ Rakek

Nastopajo:

»MARKO BANDA« Beltinci
KUD »SELJAČKA SLOGA« Zadubravlje, Hrvaška
Folklorna skupina KUD Beltinci
Folklorna skupina »KD RAK« Rakek

Sprehod za spomin

☞ Biserka L. Nelec

Letos smo ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni, v Deos, Centru starejših Cerknica, organizirali Sprehod za spomin, ki je združil stanovalce in učence 6. razredov Osnovne šole Notranjski odred Cerknica. Na sprehodu se nam je pridružilo tudi nekaj svojcev, prostovoljcev in sodelavcev centra starejših. Alzheimerjeva bolezen je najpogostejši vzrok demence, ki se vse bolj »zajeda« v naš vsakdan, ki ne izbira kraja, spola, let in izobrazbe, »izbere« pa naše najdragocenejše imetje: naš spomin.

S sprehodom smo simbolno opozorili, da nam ni vseeno za vse tiste, ki živijo s to neozdravljivo boleznijo, in da je še kako pomembno, da čim več ljudi prepozna prve znake demence, saj lahko na ta način skupaj, kot družba, naredimo več pri ustrezni pomoči obolelim z demenco. Po vrnitvi v center smo se vsi skupaj še podružili, učenci pa so sproščeno poklepetali z našimi stanovalci.

Tega dne smo tako v centru starejših kot v Mercator centru Cerknica postavili stojnico s promocijskim gradivom in mimoidoče občane informirali o tem, kje vse lahko poiščejo pomoč. Vsem udeležencem Sprehoda za spomin se iskreno zahvaljujemo za podporo in prijetno druženje. ■

Izlet v Kranj

☞ Boža Vesel

Na izlet z vlakom v Kranj? Zakaj pa ne, smo si rekli člani in članice Društva upokojencev Rakek. Že s kranjske železniške postaje se lepo vidi staro mestno jedro, ki leži na skali, na sotočju rek Save in Kokre. Razdelili smo se v dve skupini in z vodičem odšli v staro mestno jedro, po ozkih srednjeveških ulicah mimo srednjeveškega obrambnega stolpa na Pungertu do razgledne ploščadi, ki se dviga visoko nad reko Kokro. S ploščadi pod seboj smo opazovali tok reke Kokre in vrh Šmarjetne gore. Sprehodili smo se mimo cerkve svetega Kancijana, Prešernovega gledališča, kipa Franceta Prešerna, kostnice iz 6. stoletja, mestne hiše, Plečnikovih arkad in hiše, v kateri je živel in umrl dr. France Prešeren. V objemu srednjeveškega obzidja gradu Khislstein, na mirnem in očarljivem grajskem dvorišču, smo v prijetni senci dreves spili kavo in se spočili, preden smo se spustili v podzemlje.

Ena od posebnosti Kranja so rovi pod mestom, ki so bili kot zaklonišča zgrajeni med drugo svetovno vojno, danes pa se uporabljajo za prireditve in turistične ogleda. Sprehodili smo se po podzemnih rovih in doživeli simulacijo zračnega napada. Vrnili smo se v staro mestno jedro in v gostilni nas je že čakalo kosilo. Z dvigalom smo se odpeljali na teraso nad pošto, od koder je čudovit razgled na Kranj in okoliške vršace. Spustili smo se po Jelenovem klancu prek mostu čez Savo do železniške postaje in se z vlakom vrnili domov. ■

Za prometno varnost otrok

☞ Franci Lužar ☞ Ljubo Vukelič

Združenje šoferjev in avtomehanikov (ZŠAM) Cerknica, ki deluje v občinah Cerknica, Loška dolina in Bloke, skupaj s Policijsko postajo (PP) Cerknica skrbi predvsem za preventivo in varnost v cestnem prometu. Prvi teden v septembru vsako leto poskrbimo za varovanje otrok v prometu pred osnovnimi šolami, vrtci in pri prehodih za pešce. Na prvi šolski dan nam je na križišču pred cerkniško Delikateso pomagal tudi župan **Marko Rupar**. Ob koncu akcije pa vsako leto na skupnem sestanku ocenimo uspešnost. Poleg članov so se ga udeležili tudi župan Občine Loška dolina **Janez Komidar** in predstavnika PP Cerknica **Jože Grajš** in **Matjaž Kandžič**. Kandžič je članom ZŠAM podelil zahvalna priznanja. V akciji je v vseh treh občinah sodelovalo dvajset članov, skupno smo porabili 475 ur in prevozili 1023 km.

Drugi teden v septembru pa na pobudo Zveze združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije (ZZŠAM) in Agencije za varnost v cestnem prometu organiziramo šolsko prometno službo v Cerknici in na Rakeku. Preverjali smo šolske poti ter prijetost otrok z varnostnimi pasovi v avtobusih in osebnih avtomobilih pred šolami in vrtci. Izvajali smo tudi preventivno akcijo z naslovom Hitrost ubija in delili zloženke. Ugotovili smo, da so otroci v prometu zelo disciplinirani, imamo pa številne pripombe na prometno ureditev. Zadovoljni smo, da prispevamo k prometni varnosti in da zadnje čase nismo zabeležili nobene nesreče, v kateri bi bil udeležen otrok. ■

Medobčinsko društvo invalidov na Braču

☞ Mario Žnidaršič

24. avgusta smo se cerkniški invalidi odpeljali z avtobusom na sedemdnevno letovanje v mesto Supetar na otoku Brač. V hotelskem resortu sta nas prijazno sprejela vodička **Miša Mlakar** in glasbenik **Sandi Petrej**, ki sta skrbela za veselo razpoloženje. Organizirala sta zabavne večere in športne igre, vsako jutro pa smo tudi pridno telovadili. Na otoku smo si ogledali Vidovo goro (778 m), ki ponuja lep razgled na Bol, priljubljeno plažo Zlatni Rat in otok Hvar. Nato smo se odpeljali še do slavnega braškega naselja Bol in tamkajšnje priljubljene plaže Zlatni rat. Peščena plaža je dolga okrog 450 m in ob plimi in oseki spreminja podobo. Obiskali smo tudi kmetijsko zadrugo Postira, kjer se ukvarjajo s predelavo in proizvodnjo oljčnega olja. Na poti domov smo že snovali načrt, kam se bomo odpravili prihodnje leto. ■

Rekordno število obiskovalcev unške veselice

☞ Nika Rudolf ☞ arhiv društva

Tudi letos smo poletje na Uncu zaključili z že tradicionalno gasilsko veselico Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Unec. Odprl jo je Ansambel Strel, ki ga sestavljajo mladi glasbeniki iz Prestranka in že več let z veseljem zaigrajo na naši veselici. Nato je nastopila skupina Zvita feltna, ki je privabila ljudi z vseh koncev Slovenije. Rekordno število obiskovalcev nas je prijetno presenetilo. Zbrana sredstva bomo namenili nakupu nove gasilske osebne zaščitne opreme za varnejše posredovanje na intervencijah. Zahvaljujemo se vsem donatorjem, vaščanom in drugim obiskovalcem, ki so pripomogli k tej nepozabni zabavi. Ponosni smo, da PGD Unec sestavljajo prizadevni člani in članice, s katerimi lahko med drugim izpeljemo tudi tako veliko veselico. ■

Evora na svetovnem prvenstvu

☞ Marko Obrol ☞ arhiv kluba

Nova plesna sezona se je komaj dobro začela, plesalke in plesalci Plesnega kluba (PK) Evora pa so se že odpravili na svetovno prvenstvo v modernih tekmovalnih plesih, ki je potekalo na Češkem. V hudi konkurenci in starostni kategoriji pionirjev so si priplesali izjemne rezultate. Street dance show (SDS) mala skupina z naslovom »School day« je zasedla osmo mesto, prav tako osmi sta bili **Lina Vitić** in **Tia Strohsack**, **Žan Stojanović** pa je kot solist dosegel 10. mesto. Vse plesne točke je za plesalke in plesalce cerkniškega kluba pripravila koreografinja **Jerneja Žnidaršič**. Vodja plesnega kluba **Tea Obrol** je bila z uvrstitvami zadovoljna, pričakuje pa, da jim bo šlo na tekmovalnem parketu dobro tudi v novi plesni sezoni. ■

POMOČ NA DOMU

Sem Tjaša, po poklicu zdravstveni tehnik z bogatimi izkušnjami na področju zdravstvene nege. Nudim pomoč starejšim osebam na območju Notranjsko-primorske regije, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo več poskrbeti za vsakodnevna opravila. Pomoč izvajam na domu varovanja.

ZA VSA VPRAŠANJA SEM VAM NA VOLJO.

GSM: 031 478 229
E-MAIL: tjasapomocnadomu@gmail.com

TP, pomoč na domu, Tjaša Mele Intihar s.p.

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Ravne

Ravne. Precej ironično ime za kraj, do katerega vodi ovinkasta cesta čez hribe in doline, ki je vse prej kot ravna, pa tudi sama vas, ki sicer stoji na prelepi lokaciji na Vidovski planoti, ni ravno sinonim za ravnino. Od kod torej ime? »Saj za naše razmere je to kar ravno. Pa tudi stojimo na ravnem,« smeje pravijo domačini.

Ostali so vrtički

»V vasi je bilo pred prvo svetovno vojno preko 140 prebivalcev,« pravi **Janoš Purkart**. Predvsem na račun številnih družin z več kot deset otroki. »Vas je veliko utrpela med drugo svetovno vojno,« se spominja **Jožef Rot**, ki je takrat pri sedmih letih izgubil očeta. »Težko je bilo, mnogo gorja, mnogo jih je pomrlo, ni za opisati, kako je bilo takrat; kot otrokom nam vse skupaj ni bilo preveč jasno. Potem smo morali mi pomagati materi, ki je ostala sama z nami, kakor smo vedeli in znali. V vasi smo se ukvarjali s kmetijstvom, pri vsaki hiši je bilo prek deset glav živine,« pripoveduje Jožef Rot. **Marjeta Tekavec** pa se spominja: »Moški so se ukvarjali z živino, kmetijstvom, ženske smo bile gospodinje, pa prav tako pomagale v hlevu in na njivi. Dela ni nikoli zmanjkalo.«

Kot pristavi **Zalka Purkart**, je danes kot v večini manjših vasi precej drugače – kmetijstvo se opušča, ljudje pa hodijo v službo v večja naselja. Je pa kljub temu vrtičkarstvo še ostalo, saj tudi okrog Raven še obdelujejo manjše njive in vrtove. »Zase še pridelamo, sicer pa je tako, da je v službi dohodek bolj gotov, medtem ko v kmetijstvu ni, delo je težko, pa še nesigurno – lahko je letina dobra, lahko pa slaba. Za neko varnost je redna služba boljša izbira, da bi poleg službe še kmetoval, pa enostavno ni energije,« razmišlja Zalka Purkart, ki z družino živi v dolnjih Ravnah.

Vasica na idilični lokaciji ima 29 prebivalcev.

Dolnje in gornje Ravne

»No, to mi je bilo zanimivo, ko sem se priselil v vas,« pravi **Ben Hladnik**, »da se, čeprav govorimo le o nekaj hišah, vas deli na dolnje in gornje Ravne«. Uradno sicer ne, a med domačini velja, da so hiše na jugu gornje Ravne, na severu pa dolnje. »Vmes kakih sto metrov ni hiše, tam je meja. Tako pač je že od nekdaj,« smeje pravijo prebivalci.

Ben se je priselil z Gorenjske, z ženo **Alenko Tekavec Hladnik** in otrokoma **Filipom** in **Jakobom** živijo v vasi, kjer

jih navdušujejo lepota, mir in spokojnost. »Dobra stran življenja v majhnem kraju je tudi povezanost, zavedanje, da se na soseda lahko zaneseš. Mislim, da je to ena ključnih prednosti, ko primerjamo življenje na vasi z življenjem v mestu,« meni Alenka. »Imamo pa tudi mojstra, ki nam vse popravi, ko se nam kaj pokvari,« pravijo prebivalci in pokažejo na Janoša Purkarta.

Na vprašanje, če imajo v bližini kakšno zanimivost, kam radi hodijo, Marjeta Tekavec v smehu odvrne: »Na peč.« »Ja, v mrazu. V vročini pa se hladimo v Iški. Prijetnih dvanajst stopinj,« doda **Aljaž Rupar**. »Z bližnjih hribov je lep razgled daleč naokoli, vidi se Triglav, Kamniške Alpe, tudi vas je na lepi lokaciji, z balkona lahko gledamo na Krvavec, pozimi se vidijo lučke rataraka,« pravi Zalka Purkart. Janoš dodaja: »V bližini so vidni ostanki rimskega zidu, ob potoku Opečniku je včasih stalo kakih šest mlinov in žag, skozi vas se pride do doline

Polovica prebivalcev Raven. Z leve proti desni stojijo: Joža Rupar, Jožefa Rot, Jožef Rot, Milka Hiti, Marjeta Tekavec, Janoš Purkart, Aljaž Rupar, Zalka Purkart, Jure Purkart in Eva Rupar. Spodaj Filip Hladnik, Ben Hladnik, Jakob Hladnik in Alenka Tekavec Hladnik.

lške, tako da so poleti tudi kolesarji in motoristi tu kar pogosti, turistične ponudbe pa v vasi ni. Je nekaj vikendov, kakšne turistične kmetije pa za zdaj (še) ne. Prav tako se ne spomnijo kake druge točke, stavbe, posebnih znamenitosti v bližini, kakšnega hobija, društva ali dogodka, ki bi povezoval vas. »Če v vasi ni gostilne, župnika ali učitelja, potem ni tega,« pravi Janoš Purkart.

Vas ostaja povezana

Starejša generacija pravi, da je bilo druženja včasih več, gostilne so bile skoraj v vsaki vasi, čeprav se je v Ravnah ne spomnijo. »Smo pa vseeno imeli veselice. Po vojni, ko je bila svoboda, je bilo bolje. Pod kozolcem smo imeli veselico, eden je igral na harmoniko, naš Ludve je pa vino nosil,« se spominja Marjeta Tekavec.

A tega je že dolgo. »Sploh ne vem, kako sem se plesati navadila tukaj,« smeje pravi **Milka Hiti**. »Igralo se je pa tudi na glavnik, če ni bilo denarja za harmoniko; to je bilo kar težko dobiti, ker ni bilo denarja,« še pristavi. Domačini pravijo, da so bili včasih več zunaj, več je bilo druženja. »Zdaj je pa televizija, smo pa bolj vsak v svojem kotu,« povedo. »Torej se moramo bolj vprašati, kje smo se mi, malo mlajši, navadili plesati,« z nasmehom doda Zalka Purkart. Kljub temu pa so medsosedski odnosi dobri, čeprav se videvajo bolj poredko. »Smo pa zato imeli za prvega maja v vasi dva kresa,« doda Ben Hladnik. »V tem smo bili pa dobri.«

Še ne tako dolgo nazaj je bilo tudi mladine več. »Še ko sem bila jaz otrok, se nas je kar precej nabralo, pa smo se smučali in sankali po okoliških hribih,« se spominja Alenka Tekavec Hladnik. »Danes pa so v vasi le trije otroci,« doda. Ti lahko brezskrbno tekajo po travnikih in gričkih, ki jih je v okolici kraja veliko.

Vas leži na Vidovski planoti, tako da je povezana s središčem Svetim Vidom, kamor so nekateri prebivalci hodili tudi v šolo. »Moj brat je bil celo tista generacija, ki je hodila peš do Cajnarjev, nato pa naprej s kombijem v Begunje,« se spominja Zalka. Trenutno avtobus oziroma šolski kombi prav do vasi ne vozi, ker ni šoloobveznih otrok; ko bodo, pa bo ustavljal tudi na postajališču v vasi. »Včasih smo morali peš, najbolj zabavno je bilo, ko smo v snegu gazili do postaje,

Vaščani so se zbrali pri Hladnikovih.

ko smo prišli do tja, pa avtobusa ni bilo. Smo šli pa nazaj na smučanje ali sankanje,« pripoveduje Zalka.

Ker so Ravne precej odmaknjene od sveta, brez avta ne gre. »Vsaka hiša ga ima. Ali še bolje, skoraj vsak prebivalec ima svojega,« pravi Janoš Purkart. »Brez tega ne gre; ko gremo v službo, se sproti ustavimo še v trgovini, da nakupimo vse potrebno. Morda je za starejše malo težje,« doda Zalka. »Ah, saj oddaljenost trgovine ni problem, pride potujoča trgovina, pa pekarna ... Skoraj vsak dan so tu. Pomanjkanje denarja je problem. Bi še več kupili, pa ne moremo,« se smejejo starejši.

Nazaj v naravo

Pa divjad? »Medved je tu kar hišna žival,« pravi Aljaž Rupar. O srečanju z divjimi živalmi, predvsem z našo največjo zverjo, ve vsak prebivalec kar nekaj povedati. **Jožefa Rot**, Jožefova žena, se spominja, kako je šel njen mož v gozd po lesko, iz katere so izdelovali zobotrebce, domov pa je prišel z medvedjim mladičem. »Psica ga je našla,« pravi Jožef. »Čisto mlad, velik kot podgana. Medvedka je enega mladička, kot kaže, že odnesla, drugega pa je našla psica in mi ga prinesla v gobcu, potem sva pa bežala domov, da se medvedka ne bi vrnila. Takrat bi se lahko nesrečno končalo. Enkrat sem srečal medvedko z večjima mladičema, ko sem bil z živino zunaj. Proti nam so šli, pa sem še razmišljal, če bi na bukev splezal, potem sem si pa rekel, da ne bom z drevesa gledal, kako mi živali koljejo. No, k sreči so se zverine obrnile in šle nazaj v gozd.« Veliko je tudi jelenjadi in srnjadi, pa zajcev ..., ki se redno gostijo na ravnenskih njivah. Vrtničkarstvo, samooskrbno kmetijstvo, tako ni samo za prebivalce, tudi kak nepovabljen divji gost pride sem in tja na pojedino.

Vas ima 29 prebivalcev, v zadnjih letih se njihovo število zmanjšuje (še leta 2008 je bilo prebivalcev po podatkih Statističnega urada RS 44). Vzrok za to je predvsem odseljevanje. V manjših krajih ni služb, zato se mlajši podajajo drugam. Vseeno pa prebivalci menijo, da se trend lahko tudi obrne in se bo mlajša generacija, ki živi in dela drugje, morda čez čas vrnila v domači kraj, v mir in naravo. »Mi smo na primer prej živeli v Cerknici, pa smo se preselili nazaj sem. Zdaj pa ne bi šli več nikamor drugam, kaj šele v kakšno večje mesto,« pravi Zalka Purkart.

»Meja« med doljnimi in gornjimi Ravnami

Avtorica: **Maruša Opeka**

PGD Sveti Vid

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Sveti Vid letos obeležuje 40. obletnico obstoja. PGD Sveti Vid je eno mlajših gasilskih društev, vendar še kako pomembno za požarno varnost in druženje prebivalcev Vidovske planote.

Od ustanovitve do lastnih prostorov

Pobudo za ustanovitev društva sta leta 1979 dala **Jože Turšič starejši** in **Jože Turšič mlajši** od Jeršičev. Društvo se je formiralo 26. februarja 1979 v gostilni Bavdek. »Takrat gasilci še niso imeli svojih prostorov, zato je bila oprema shranjena kar v garaži Jožeta Turšiča pri Jeršičih,« pove predsednik PGD Sveti Vid **Bogdan Brenčič**. Tudi oprema je bila zelo skromna: »Le Tomosova črpalka in nekaj osnovne opreme za gašenje,« poudari Brenčič. Več gasilske opreme je društvo dobilo šele leta 1985, torej šest let po ustanovitvi. Od leta 2017 pa se lahko pohvali z novim vozilom GV-1, ki ga je nadgradilo tudi z novo opremo. »Samo še motorna črpalka »rosenbavrc« je ostala stara,« doda Brenčič. Še pred tem pa so vidovski gasilci uporabljali traktorsko cisterno in rabljeno avtociстерno.

Prostore za gasilsko društvo so desetletja nazaj predvidevali v združenem domu pri Svetem Vidu, ki so ga gradili na novo, vendar so bili povsem neuporabni. »Gasilci so se zavzeli, da se gasilni dom uredi v starem združenem domu in tam imamo prostore še danes,« pripoveduje sogovornik. Zahvala za to gre tudi Občini Cerknica in Gasilski zvezi Cerknica,

Nov prapor za 20-letnico (arhiv društva)

ki sta po denacionalizaciji, ko je bila stavba vrnjena prvotni lastnici, leta 1998 odkupili prostore. Leto pozneje, ob 20-letnici obstoja društva, pa je pri PGD Sveti Vid zaplapolal tudi nov prapor.

Vse od tedaj društvo po svojih zmožnostih obnavlja in ureja gasilni dom. »V zadnjih treh letih smo uredili orodjarno, prostor za opremo, sanitarije, sejno sobo, pisarno, kuhinjo ter zamenjali streho,« našteva Brenčič. V prihodnje si želijo, da bi lahko obnovili tudi zunanost doma.

Združeni ob nesrečah in zabavah

PGD Sveti Vid pokriva dvanajst krajev: Koščake, Korošče, Sveti Vid, Zalo, Čohovo, Osredek, Jeršiče, Rudolfovo, Zahrib, Ravne, Tavžlje in Lešnjake. Skrbi za požarno varnost in varnost pred naravnimi in drugimi nesrečami. »V preteklosti je društvo kraje, ki niso imeli vodovodnega sistema, oskrbovalo tudi s pitno vodo,« pove Brenčič.

Prebivalci Vidovske planote so na svoje društvo zelo navezani in so njegovi veliki podporniki. »Radi nam pomagajo z donacijami, saj vedo, da se

Letos je društvo PGD Sveti Vid praznovalo 40-letnico delovanja. (arhiv društva)

Priprave na tradicionalno kresovanje (arhiv društva)

na nas lahko zanesejo,« pripoveduje Bogdan Brenčič. Zelo pomembno je, da lahko usposobljeni gasilci tudi ljudem v oddaljenih krajih čim prej ponudijo pomoč. PGD Sveti Vid sodeluje v intervencijah, povprečno dveh na leto. Člani se posebej spominjajo žledoloma leta 2014, ko so morali dvema bolnikoma od Svetega Vida in Lešnjakov z agregati zagotavljati delovanje naprav za pomoč pri dihanju. Pred dvema letoma je bilo veliko škode zaradi vetroloma, na Vidovski planoti pa so bili v zadnjih dvajsetih letih trije večji požari gospodarskih poslopij. »Takrat smo reševali živino in imetje,« se spominja Brenčič.

Ljudi na Vidovski planoti pa ne združujejo samo nesreče, ampak tudi veseli dogodki. Pobudniki za tradicionalno kresovanje in piknik so ravno domači gasilci. Piknik organizirajo v sodelovanju z Lovsko družino Žilce. Letos je bilo še posebej slovesno, saj so s postrojem in proslavo pri Lovskem domu Žilce obeležili 40 let delovanja društva. Poleg predstavnikov Gasilske zveze Cerknica in kolegov iz okoliških gasilskih društev jim je ob jubileju čestital tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Gasilska zveza Slovenije pa jim je ob tej priložnosti podelila bronasti znak.

Ne tekmujejo, pa vendar pomagajo

Trenutno je v društvo včlanjenih 43 gasilcev in gasilk. Še posebej so ponosni, da so v njihovi sredi tudi ženske, operativke, pa pionirji, ki jih pet let ni bilo. »Od leta 2017 pa so najmlajši spet v naših vrstah,« je vesel sogovornik. Sicer pa je bilo število članov v društvu

Stara motorna črpalka (© arhiv društva)

skozi leta približno enako, največ je srednje populacije, veteran pa je le eden. Naloge in pristojnosti društva so se z leti spreminjale. »Društva imajo dandanes veliko odgovornost, veliko je tudi izobraževanj in usposabljanj, kar od članov zahteva precej časa,« pojasni Bogdan Brenčič, ki je na mestu predsednika društva že drugi mandat. Njegovi predhodniki so bili: **Jože Turšič mlajši, Branko Milavec, Marko Turšič in Marko Nared**. Poveljnika v štiridesetih letih pa sta bila samo dva: **Ivan Nared** in **Jože Turšič mlajši**, ki vidovskim gasilcem poveljuje še danes. Člani se udeležujejo specialnosti za upravljanje motornih žag, dihalnih aparatov, gašenja v zaprtih prostorih ..., tekmovanj pa deset let ne obiskujejo več. Kot razlog Brenčič navede predvsem pomanjkanje časa,

saj tekmovanja poleg vsakdanjih obveznosti zahtevajo veliko priprav. Kar pa ne pomeni, da v kritičnih razmerah ne priskočijo na pomoč. V društvu imajo kar sedem prvih posredovalcev, ki nudijo prvo pomoč do prihoda reševalcev, kar je v oddaljenih krajih življenjskega pomena. Veseli so, da je bil eden od prvih štirih defibratorjev (AED) v občini Cerknica leta 2017 postavljen ravno pri Svetem Vidu. Za uspešne intervencije pa je potrebna predvsem ustrezna oprema. Ker so sredstva društva v zadnjih letih vlagali predvsem za novo vozilo, pa so na stranski tir potisnili osebno zaščitno opremo. Kot poudari Bogdan Brenčič, imajo tudi obleke rok trajanja, zato jih bo v prihodnje treba pospešeno menjati – da bodo varni gasilci in prebivalci Vidovske planote.

Bogdan Brenčič je na mestu predsednika PGD Sveti Vid že drugi mandat. (© Ljubo Vukelič)

Novo gasilsko vozilo GV-1 je bilo za PGD Sveti Vid pomembna pridobitev. (© Ljubo Vukelič)

Aktivni meseci notranjskih kulturnikov

Ob prehodu v jesen se v Društvu notranjskih kulturnikov Krpan oziramo na poletje, ki je minilo, kot bi mignil. Na vrtu galerije smo gostili celo vrsto dogodkov tako v svoji kot tudi v izvedbi drugih organizatorjev. V določenih trenutkih nam je uspelo vrt zapolniti čisto do zadnjega kotička, spet ob drugih priložnostih pa so se na prireditvah družili izbranci s skupnimi zanimanji specifične narave.

V notranjosti Galerije Krpan smo tekom poletja gostili akademsko kiparko **Matejko Belle**, ki sama pravi, da umetnost ni namenjena dekoriranju prostora, ampak ima veliko globlji pomen. Ima nalogo, da tako umetnika kot gledalca spodbudi k razmišljanju. V našem primeru je bilo razmišljanja presenetljivo veliko, saj si je razstavo z naslovom Hodil po zemlji sem vaši ogledalo veliko število obiskovalcev. Matejka Belle, ki ustvarja v kamnu, je ob svojih kipih razstavila tudi dela indijskega slikarja **Lohesha Sonija**, s čimer je opozorila na ganjenost ob indijskem lahkotnem dožemanju življenja in smrti in vsega gonila, ki nas vleče naprej. Na odprtju je umetničin pogled interpretiral **Miha Razdrih**, o njej in njenem poklicu pa je spregovorila akademska kiparka **Milena Braniselj**. Odprtje so popestrili tudi člani glasbene skupine The Dreams.

Druga v nizu poletnih razstav je bila v Galeriji Krpan na ogled do 5. oktobra. Razstavljal je akademski oblikovalec **Vid Sark**, sicer dolgoletni član Društva notranjskih kulturnikov Krpan. Ustvarja predvsem na področju risbe, ki poleg klasične črtne stilizacije vsebuje še fantazijsko in simbolno uporabo barv ter različnih likovnih tehnik od kolažev do prosojnega plastenja. Tematsko njegova dela obsegajo popotniško risbo, fantastične pokrajine in figuraliko. Med deli na tokratni razstavi najdemo tudi upodobitev Cerknice. Pri njegovem ustvarjanju je ves čas čutiti umetnikovo močno povezanost s književnim svetom. Odprtje razstave z naslovom Nevidna mesta, ki jo navdihuje poetična proza istoimenskega romana Itala Calvina, so na pot pospremili člani Literarnega društva Zeleni oblaki iz Logatca in tako poskrbeli za prijeten literarni večer na vrtu Galerije Krpan.

Poleg dogajanja v sami galeriji in na njenem vrtu smo v okviru društva konec poletja organizirali tudi delavnice umetniškega ustvarjanja za najmlajše kulturnike. Potekale

so na Dolenjem Jezeru pod mentorstvom člana društva in študenta tretjega letnika Akademije za likovno umetnost in oblikovanje **Bora Šparembleka**. Delavnice so bile namenjene umetnikom od četrtega leta dalje in so potekale v majhnih skupinah po pet otrok. Koncept delavnic je bil zasnovan v skladu s krajinsko specifikom in poudarkom na neprecenljivo notranjsko naravo. Tehnika ustvarjanja je bila vezana na ponovno uporabo in reciklažo materialov za ustvarjanje, v tednu dni, kolikor so trajale delavnice, pa so se mladi ustvarjalci osredotočili na raziskovanje tradicije, običajev in naravnih dragocenosti Cerkniskega jezera. Po besedah mentorja je umetnike najbolj navdušilo portretiranje čisto pravega, živega krapa, ki so ga otroci po koncu njegove manekenske kariere skupaj spustili nazaj v jezero. Delavnice bomo tudi v prihodnje organizirali v počitniških terminih in vanje vključevali najmlajše umetnike z bujno domišljijo. Umetniška dela, ki so nastala na delavnicah, so od 5. oktobra na ogled v Galeriji Krpan.

Poleg programskega dela smo bili aktivni tudi pri širitvi možnosti za uporabo hišice, v kateri domuje Galerija Krpan.

5. oktobra je potekalo tudi slovesno odprtje ustvarjalnega ateljeja, ki smo ga tekom poletja uspeli urediti s pomočjo donatorja in Občine Cerknica. Novost v Galeriji Krpan je tudi Cerkniska knjigobeznica, ki smo jo uredili skupaj z Literarnim društvom Navdih in v okviru katere bo vsem obiskovalcem vse leto na voljo brezplačna izposoja knjig po izboru Krpanovega knjižnega molja. Oktobra pa bo uradno zaživela Krpanova mešetarnica, prodajna galerija del in znanj notranjskih kulturnikov, s katero poskušamo doprinesti tudi k zanimivejši ponudbi samega kraja.

Več o programih Galerije Krpan in Društva notranjskih kulturnikov Krpan si lahko preberete na Facebook strani ali pa se o programu pozanimajte kar osebno v galeriji vsak četrtek in petek od 13.00 do 18.00 ter ob sobotah od 10.00 do 14.00.

Kip Matejke Belle

Avtorica: **Anita Leskovec** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Zaključek »Poletavcev – poletnih bralcev« 2019

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica je pod okriljem Mestne knjižnice Ljubljana drugič pristopila k počitniški akciji za otroke od sedmega do dvanajstega leta »Poletavci – poletni bralci«.

Zgibanke, ki so jih napolnili s tridesetimi dnevi polurnega branja, je knjižnica ob koncu šolskega leta razdelila vsem učencem od 2. do 6. razreda osnovnih šol občin Bloke, Cerknica in Loška dolina, na razpolago so bile po enotah knjižnice, vsakdo pa si je lahko zgibanko prenesel s spletne strani in jo natisnil tudi doma. Letošnje »Poletavce« je izvajalo šestnajst osrednjih slovenskih knjižnic. Do 10. septembra so zbirale bralne sezname in ob koncu meseca pripravile zaključno prireditev z žrebanjem.

Glavno nagrado, skiro, je prispeval Hervis, d. o. o., iz Ljubljane. V cerkniški knjižnici so bili veseli dobrega odziva mladih bralcev, saj so podvojili lanskoletno številko. Majico in priznanje sta prejela 102 šolarja, prav toliko nagrad pa so izžrebali na zaključni prireditvi, ki so jo izpeljali 21. septembra ob 10.00 v Kulturnem domu Cerknica. Tretjino nagrad je, poleg majic in priznanj, prispevala knjižnica, ostale pa so doprinesli donatorji.

Knjižnica na prireditvi ni povabila slivniških čarovnic, ampak čaravnika Grega, ki je z razgibano predstavo nasmejal polno dvorano in na koncu izžrebal glavno nagrado, ki jo je prejel **Vid Meden**. Mlade bralce in njihove starše je na začetku prireditve pozdravila direktorica knjižnice **Marija Hribar**, da je žrebanje potekalo brez težav, so skrbeli knjižničarji

Tine Mauer, Nevena Savič in Anita Leskovec, vodja mladinskega oddelka knjižnice, ki je prireditev tudi vodila.

Knjižnica in njeni poletni bralci se zahvaljujejo donatorjem, ki so v nagradni sklad prispevali praktične nagrade (Hervis, Društvo ljubiteljev Križne jame, Tur servis, Gostišče in pizzerija Furman, Gostilna Glažk, Frizerstvo Tina, Frizerski salon Maša, Frizerski salon Moj-ca styling, Frizerski salon Monika, TGC Jezerski hram, Muzej Grad Snežnik, Notranjski regijski park, Založba Morfem, MKL). Tudi zaradi njihovega prispevka so Poletavci – poletni bralci domov odhajali na lahkotnih krilih sreče.

Sporočilo prijateljem

Prvo srečanje bralne skupine za osebni razvoj, ki je bilo 20. septembra v Knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici, je potekalo v duhu modrosti Alberta Einsteina: »Pomembnih težav, ki nas težijo, ne moremo rešiti z isto stopnjo mišljenja.« Knjige nam lahko odpirajo nova obzorja. Na prvem srečanju bralne skupine smo si v obrisih zastavili sistem dela in cilje nove bralne skupine. S pomočjo knjig si bomo izmenjavali naše lastno znanje in izkušnje v smislu: »vsi ljudje vse vedo« in jih poskušali oplemenititi po principu: »Zmagam – zmagaš.« Skupina podobno mislečih ljudi nas nenehno vabi in spodbuja, da pri zastavljenih ciljih lažje vztrajamo. Lep in spodbuden primer so na primer vse telovadne skupine, ki delujejo v občini Cerknica in kjer se udeleženci med seboj spodbujajo in trudijo za lastno zdravje. »Bravo naši!« si ob tem pravim, saj sem bila leta 1990 ena od prvih pobudnikov in ustanoviteljev rekreacijskih skupin v občini Cerknica. Podobne zametke širjenja znanja za lastno duhovno zdravje pa si bomo utirali v naši novi bralni skupini za osebni razvoj. Cenjeni gost našega prvega srečanja bralne skupine za osebni razvoj je bil **Brane Knehtl**, avtor knjige Sporočilo prijateljem. V sproščenem vzdušju je potekala zanimiva razprava. Knjiga Braneta Knehtla Sporočilo prijateljem je tudi prva knjiga, ki jo bomo prebrali do naslednjega srečanja, na katerem bomo delili svoje poglede, spoznanja, izkušnje in občutke ob prebrani knjigi. Bralna skupina se bo srečevala enkrat mesečno. Naslednje srečanje bo v ponedeljek, 28. oktobra, ob 17.00 v prostorih cerkniške knjižnice. ■

☞ Fani Černigoj ☞ Ivan Kebe

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Vladislav Šivec

Vladislav Šivec je lokostrellec iz Cerknice, ki je svojo športno pot začel v Lokostrelskem klubu Mins Postojna. Tam je pridobil licenco za vaditelja in izkušnje za delo z mladimi lokostrelci, v zadnjih letih pa svoje znanje deli tudi v Cerknici. Na pobudo Matjaža Kandžiča je namreč lokostrelska sekcija pričela delovati tudi znotraj Telesno-kulturnega društva (TKD) Sovica, Vladislav pa je zaenkrat njihov edini trener.

Kdaj ste se začeli ukvarjati z lokostrelstvom?

Pred kakimi dvajsetimi leti. Sin **Igor** je pri dedku našel lok in je želel streljati. Morali smo zamenjati tetivo, kupiti puščice, pa smo šli v Postojno na Mins, kjer nas je sprejel lokostrellec **Stane Natlačen**. Nekaj časa smo streljali doma, in ker se je sin želel s tem športom ukvarjati še aktivneje, smo se včlanili v postojnski klub, kjer sem začel streljati tudi jaz; pri štiridesetih letih.

To so pa malo pozna leta za začetek aktivnega ukvarjanja s športom, mar ne?

Lokostrelstvo je šport za vse generacije, tako da tukaj to ne velja povsem. Lokostrelci so stari od sedem pa vse do devetdeset let. V postojnskem klubu je ena od tekmovalk stara prek 80 let, tudi evropska podprvakinja jih šteje čez 70.

Katere pa so vrline dobrega lokostrelca?

Predvsem vztrajnost in koncentracija, pa seveda forma. Fizična lokostrelska pripravljenost je seveda tudi pomembna, saj tekme trajajo tudi po štiri ure, je pa ta morda manj pomembna kot pri katerih drugih športih. Tu namreč moč loka lahko prilagodimo moči lokostrelca, pa tudi različnih disciplin imamo mnogo.

Lokostrelski klub oziroma lokostrelska sekcija nekaj let deluje tudi v Cerknici?

Ja, pobudo za to je dal **Matjaž Kandžič**, jaz pa imam licenco za učitelja lokostrelca. Tudi v Postojni, na Osnovni šoli Antona Globočnika, sem delal z lokostrelsko mladino, tako da imam izkušnje na tem področju. Sem pa edini vaditelj v klubu. Težava je pomanjkanje trenerskega kadra, predvsem zato, ker že tri leta ni bilo organiziranega izobraževanja, na katerem bi lahko še kdo pridobil licenco. Pridobil sem jo, ko se je v Mins pokazala potreba po tem. Računamo na to, da bo letos kdo od cerkniških lokostrelcev opravil tečaj, na primer Matjaž in njegova hčerka **Iris**, ki je zelo dobra lokostrelka. Sicer pa so tudi pred ustanovitvijo lokostrelske sekcije mladi s tega območja že streljali z lokom, le da pod okriljem drugih klubov – postojnskega Mins in Društva ljubiteljev lokostrelstva Lož Snežniška Diana. Na Rakeku je imel na primer krožek **Edo Mekina**; tudi od tam prihaja nekaj odličnih lokostrelcev.

Se cerkniški lokostrelci udeležujejo tudi tekmovanj?

Seveda, in to zelo uspešno. Lokostrelska sekcija, ki deluje znotraj TKD Sovica, je v par letih delovanja nanizala nekaj zelo lepih rezultatov. V letu 2018 smo imeli šest naslovov državnega prvaka in tri pokalne prvake, letos pa štiri državne in dva pokalna naslova v različnih kategorijah. Imamo tudi dvakratnega državnega rekorderja. **Dominik Križ** je lani postavil rekord v kategoriji dečkov, letos pa še v kategoriji kadetov. Gre za disciplino 3D, v kateri med hojo po gozdu streljaš na različne tarče.

Pa vi? S katerimi rezultati se lahko pohvalite?

V absolutni članski kategoriji je moje najboljše osvojeno mesto tretje, v veteranski kategoriji pa sem bil tudi že državni prvak.

Torej nikoli ni prepozno, da se začne ukvarjati z lokostrelstvom in doseže vidne rezultate tudi na državnem nivoju?

Ne, res ne. Je pa lokostrelstvo tudi lep šport za hobi, za druženje različnih generacij; le malo športov ponuja takšne možnosti. Tekmovanja so priložnost tudi za druženje, pogovor, velikokrat pa lokostrelstvo lahko vpnejo tudi k drugim aktivnostim. V društvu na primer sodelujemo s taborniki in skavti, za katere je lokostrelstvo ena od veščin, ki so jim blizu. Tudi na kakšni prireditvi, kot so na primer Dnevi Notranjskega parka, smo že sodelovali in širšemu krogu ljudi predstavili ta šport in jim ponudili priložnost, da se še sami preizkusijo v streljanju na tarčo.

Namiznoteniški igralci uspešno v novo sezono

S prvim septembrom se je nova namiznoteniška sezona pričela tudi za Ping pong klub Rakek. Po uspešnih skupnih klubskih pripravah v avgustu se je začel odvijati tudi nov tekmovalni cikel, ki bo trajal vse do junija leta 2020. V tej sezoni bo prvič po dolgem času, poleg članov, zaigrala v II. slovenski ligi za članice tudi naša ekipa. Prvo tekmovalje, ki sta se ga udeležili moška in ženska ekipa našega kluba, je bil finale Pokala Slovenije 14. septembra v Mariboru. Člani so se presenetljivo visoko uvrstili, saj so zasedli odlično četrto mesto, članice pa so bile od pete do osme. Člansko ekipo so zastopali: **Žiga Urbanc, Luka Stražišar, Janko Stankič, Darijan Vizjak in Blaž Vodlan**, članice pa so nastopile v sestavi: **Simona Soldat, Lina Kovšca, Kaja Zdravec in Sanja Mihajlovska**.

23. septembra je bil v Logatcu prvi odprti turnir za člane in članice. Na njem so nastopili Simona Soldat, Žiga Urbanc in Janko Stankič. Žiga se je uvrstil v finalni del in zasedel 24. mesto, Simona in Janko pa sta izpadla v predtekmovalju. Naš klub je na razpisu Namiznoteniške zveze Slovenije konkuriral za organizacijo več tekmovanj. Dodeljena pa so nam bila sledeča: 2. odprti turnir za kadete in kadetinje (20. 10. 2019), 3. turnir MRNTZ Ljubljana (22. 12. 2019), 3. odprti turnir za kadete in kadetinje (23. 2. 2020), 30. državno prvenstvo za člane in člani posamično in dvojice (29. 2. in 1. 3. 2020) in 3. turnir ALPE ADRIA (16. 5. 2020). Vsa tekmovanja bodo v športni dvorani na Rakeku. ■

Lokostrelsko tekmovanje

Matjaž Kandžič @ arhiv društva

14. septembra se je v Šujici pri Dobrovi odvilo državno lokostrelsko 3D tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo pet članov lokostrelske sekcije Telesno-kulturnega društva (TKD) Sovica. Med kadeti goli lok je **Dominik Križ** zasedel prvo mesto in postal državni prvak, **Žan Udovič** pa je bil drugi. Na peto mesto v kategoriji se je uvrstil **Jaš Baraga**, šesti pa je bil **Matevž Berzek**. Med dečki instiktivni lok je **Teo Ileršič** zasedel drugo mesto. Čestitke! To pa je bila tudi zadnja tekma za slovenski pokal 3D tekmovanj; na njej je Žan Udovič osvojil prvo mesto in postal pokalni prvak. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

NOTRANJSKI TEKAŠKI POKAL EBM-PAPST

11. tek po Blokah, 7,1 km, 8. 9. 2019

Borut Albreht – 25:51	Mateja Ožanič – 32:03
Jaka Grže – 26:18	Zoja Levec – 32:30
Davor Krašovec – 26:44	Kristina Bele – 33:01

Zmagovalci osnovnošolskih tekov

600 metrov – **Ambrož Čeček** in **Tija Primožič**
 1000 metrov – **Tine Zabukovec** in **Anja Milavec**
 1600 metrov – **Tanej Fatur** in **Nikita Funda**

NOGOMET

NK Cerknica, Primorsko-notranjska članska liga

3 tekme, 1 zmagava, 2 poraza, 9. mesto

7. 9. 2019 – **Komen** : Cerknica – **2 : 0**

14. 9. 2019 – **Cerknica** : Renče – **2 : 0**

22. 9. 2019 – **Ilirska Bistrica** : Cerknica – **2 : 1**

KEGLJANJE

KK Brest Cerknica, članice, 1. A-liga

2 tekmi, 2 poraza, 9. mesto

14. 9. 2019 – **Triglav Kranj** : Brest I – **6 : 2**

21. 9. 2019 – Brest I : **Proteus Postojna** – **1 : 7**

KK Brest Cerknica, člani, 1. B-liga

2 tekmi, 2 zmagi, 1. mesto

14. 9. 2019 – Radenska : **Brest** – **1 : 7**

21. 9. 2019 – **Brest** : Rudar – **7 : 1**

NAVIJAJMO ZA NAŠE!

KEGLJANJE – Kegljšišče v Cerknici

11. oktober

ob 17.30 – Brest Cerknica II (ž) : Vodnjak

12. oktober

ob 14.00 – Brest Cerknica I (ž) : Miklavž

ob 18.00 – Brest Cerknica (m) : Hidro

18. oktober

ob 17.30 – Brest Cerknica II (ž) : Gorica

26. oktober

ob 14.00 – Brest Cerknica I (ž) : Impol

ob 18.00 – Brest Cerknica (m) : TRO Korotan

8. november

ob 17.30 – Brest Cerknica II (ž) : Taborska jama

NAMIZNI TENIS – Športna dvorana Rakek

2. november

ob 10.00 – PPK Rakek : NTK Kema II

ob 16.00 – PPK Rakek : NTK Sobota I

NOGOMET – Nogometno igrišče

»Kolenok«, Cerknica

19. oktober – NK Cerknica : NK Ankaran

2. november – NK Cerknica : NK Postojna

KOŠARKA – Športna dvorana Cerknica

12. oktober

ob 19.00 – KK Cerknica : KK Hidria

9. november

ob 19.00 – KK Cerknica : Gorica

Urnik uporabe telovadnic in športnih dvoran

V času od 1. oktobra 2019 do 30. junija 2020 telovadnici v Grahovem in na Rakeku ter športni dvorani v Cerknici in na Rakeku uporabljajo različna društva. Objavljamo aktualen raspored.

VEČJA STARA TELOVADNICA RAKEK						
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
16.00–18.00	16.30–18.00	16.30–18.00	16.30–18.00	16.30–18.00	9.00–11.30	
	Namizni tenis mladi Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi Trening PPK Rakek	Tekme po razporedu Namiznoteniške zveze Slovenije (NTZS) PPK Rakek	
18.00–20.00	18.00–20.00	18.00–19.30	18.00–20.00	18.00–20.00	16.00–18.30	
Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Tekme po razporedu Namiznoteniške zveze Slovenije (NTZS) PPK Rakek	
20.00–21.30	20.00–21.30	19.30–21.00	20.00–21.30			
Namizni tenis Šport starejših (1. 11. 2019– 1. 4. 2020) PPK Rakek	Namizni tenis Rekreacija (1. 11. 2019– 1. 4. 2020) PPK Rakek	Namizni tenis Šport starejših (1. 11. 2019– 1. 4. 2020) PPK Rakek	Namizni tenis Rekreacija (1. 11. 2019– 1. 4. 2020) PPK Rakek			
		21.00–22.00				
		Rekreacija Mladi KK Cerknica				

MANJŠA STARA TELOVADNICA RAKEK						
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
			18.30–19.30			18.30–20.30
			Body energy RD Cerknica			Folklor KD Rak Rakek
	19.00–20.00		19.30–20.30			
	Rekreacija DU Rakek		Rekreacija DU Rakek			

ŠPORTNA DVORANA RAKEK						
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
16.00–17.30	16.00–17.15	16.00–17.30	16.00–17.00	16.00–17.30		
Košarka U13 F KK Cerknica	Nogomet Mlajši NK Rakek	Nogomet Mlajši NK Rakek	Košarka U13 F KK Cerknica	Nogomet U11 NK Cerknica		
Nogomet Mlajši NK Rakek	Nogomet Mlajši NK Cerknica	Nogomet Mlajši NK Cerknica	Ritmična gimnastika TKD Sovica	Nogomet Mlajši NK Rakek		
17.30–19.00	17.15–18.45	17.30–19.00	17.00–18.30	17.30–19.00	15.00–20.00	
Košarka U19, U17 F KK Cerknica	Cici poskok NK Rakek	Nogomet U11, U8 in U9 NK Cerknica	Košarka U15 F KK Cerknica	Košarka U13 D, U15 D KK Cerknica	Trim liga košarka, od decembra 2019 do marca 2020, KK Cerknica	
	Ritmična gimnastika TKD Sovica		Ritmična gimnastika TKD Sovica			
19.00–20.30	18.45–20.30	19.00–20.30	18.30–20.00	19.00–20.30		
Košarka Rekreacija KK Cerknica	Twirling Mladi Klub Mace	Košarka Rekreacija KK Cerknica	Nogomet Rekreacija NK Rakek	Twirling Mladi Klub Mace		
20.30–22.00	20.30–22.00	20.30–22.00	20.00–21.30	20.30–22.00		
Odbojka Rekreacija ŠRD Žogica	Nogomet Rekreacija NK Rakek	Rekreacija JD Rakek	Rekreacija TD Dovce	Nogomet Rekreacija Rekreacijska skupina		
Twirling Klub Mace						

Predvidene prireditve v športni dvorani na Rakeku

Sobota, 12. oktober Mednarodna folklorna prireditev ⬆ Folklorna sekcija Kulturnega društva Rak Rakek	Nedelja, 22. december 3. turnir MRNTZ ⬆ 8.00–17.00 ⬆ PPK Rakek	Sobota, 29. februar, in nedelja, 1. marec 2020 29. državno prvenstvo za člane in članice ⬆ 8.00–19.00 ⬆ PPK Rakek	Petek, 16. marec 2020 Prireditev ob krajevnem prazniku ⬆ OŠ »Jožeta Krajca« Rakek
Nedelja, 20. oktober II. odprti turnir RS za kadete in kadetinje ⬆ 9.00–17.00 ⬆ Ping pong klub (PPK) Rakek	Sobota, 25. januar, in nedelja, 26. januar 2020 Prireditev ⬆ Klub Mace	Torek, 13. marec 2020 Območna revija pevskih zborov ⬆ OŠ Jožeta Krajca Rakek in Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD)	Sobota, 16. maj 2020 Turnir A–A (Alpe–Adria) ⬆ 8.00–17.00 ⬆ PPK Rakek
Četrtek, 28. november Dobrodelni koncert ⬆ Osnovna šola (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek	Nedelja, 23. februar 2020 3. odprti turnir za mladince in mladinke ⬆ 8.00–17.00 ⬆ PPK Rakek		Ponedeljek, 15. junij 2020 Valeta ⬆ OŠ »Jožeta Krajca« Rakek

ŠPORTNA DVORANA CERKNICA

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
					8.00–12.00	8.00–12.00
					Twirling mladi Klub Mace ali tekme mladi KK Cerknica	Twirling mladi Klub Mace ali tekme mladi KK Cerknica
15.15–16.15	15.15–16.00	15.15–16.15	15.00–16.30	15.00–16.00		
Košarka U11 F KK Cerknica	Košarka Mladi KK Cerknica	Košarka U9, U11 D, U11 F KK Cerknica	Košarka U13 D, U15 D KK Cerknica	Košarka U9, U11 D, U11 F KK Cerknica		
16.15–17.45	16.00–18.15	16.15–17.45	16.30–17.45	16.15–17.45		15.00–17.00
Košarka U13 D KK Cerknica	Nogomet U8, U9 NK Cerknica	Nogomet U5, U6, U7 in deklice NK Cerknica	Nogomet U8, U9 NK Cerknica	Košarka U13 F KK Cerknica		Twirling Mladi Klub Mace
17.45–19.15	18.15–19.30	17.45–19.15	17.45–19.15	17.45–19.15		
Košarka Žogarija KK Cerknica	Košarka U15 F KK Cerknica	Košarka U19, U17 F KK Cerknica	Nogomet U13, U15 NK Cerknica	Košarka U19, U17 F KK Cerknica		
19.15–21.00	19.30–21.00	19.15–21.00	19.15–20.45	19.15–21.00	18.30–20.30	18.00–20.00
Košarka Člani KK Cerknica	Košarka U19, U17 F KK Cerknica	Košarka Člani KK Cerknica	Twirling Mladi Klub Mace	Košarka Člani KK Cerknica	Košarka Člani Tekme KK Cerknica	Košarka Mladinci Tekme KK Cerknica
21.00–22.30	21.00–22.30	21.00–22.15	20.45–22.15	21.00–22.30		
Rekreacija PGD Cerknica	Rekreacija 2/3 ŠRD Žogica	Twirling Mladi Klub Mace	Tekaška vadba TKD Sovica	Odbojka, košarka Rekreacija NŠK		

OPOMBA: Ob zasedenosti dvorane s prireditvami ima KLUB MACE vadbo v Grahovem ali na Rakeku.

Predvidene prireditve v športni dvorani v Cerknici

Nedelja, 24. november Koncert ⬆ Ansambel Jelen	Sobota, 25. januar, in nedelja, 26. januar 2020 Nogometni turnir za mlajše ⬆ NK Cerknica
Sobota, 30. november Čebohinov memorial ⬆ TKD Sovica	Petek, 21. februar–nedelja, 23. februar 2020 Pustne prireditve ⬆ Pustno društvo Cerknica
Sobota, 7. december Prireditev ⬆ Klub Mace	Nedelja, 5. april 2020 Prireditev twirling ⬆ Klub Mace
Sreda, 25. december Božično-novoletni koncert ⬆ KD Godba Cerknica	Sobota, 25. april 2020 Prireditev Zdaj zaori pesem o svobodi ⬆ Organizacijski odbor 1. maj
Sobota, 18. januar, in nedelja, 19. januar 2020 Nogometni turnir za mlajše ⬆ NK Cerknica	Sobota, 6. oz. 13. junij 2020 Prireditev twirling ⬆ Klub Mace

LEGENDA:

NTZS – Namiznoteniška zveza Slovenije
 MACE – Mažorettni, twirling in plesni klub
 NK – Nogometni klub
 SK – Smučarski klub
 PPK – Ping pong klub
 TKD – Telesno-kulturno društvo
 RD – Rekreativsko društvo
 ŠRD – Športno-rekreativno društvo
 KK – Košarkarski klub
 BK – Badminton klub
 DU – Društvo upokojencev
 NŠK – Notranjski študentski klub
 PGD – Prostovoljno gasilsko društvo
 KD – Kulturno društvo

TELOVADNICA GRAHOVO						
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
16.00–17.30	15.30–16.30	15.00–16.30	15.00–16.00	16.00–17.30		
Košarka U15 F KK Cerknica	Ritmična gimnastika mladi TKD Sovica	Košarka U13, U15 D KK Cerknica		Košarka U15 F KK Cerknica		
17.30–19.00	16.30–18.00	16.30–18.30	16.00–17.30	17.30–19.00		
Športna vzgoja šoloobveznih otrok SK Cerknica	Mažorete in twirling Mladi Klub Mace	Košarka U13 F KK Cerknica	Nogomet U5, U6, U7 in deklice NK Cerknica	Košarka Mladi Rekreacija KK Cerknica		
19.00–20.15	18.00–19.30	18.30–20.00	17.30–19.00	19.00–20.00		17.30–19.00
Košarka Rekreacija TKD Sovica	Košarka mladi Rekreacija KK Cerknica	Tekaška vadba TKD Sovica	Športna vzgoja šoloobveznih otrok SK Cerknica	Košarka Rekreacija TKD Sovica		Košarka mladi KK Cerknica
20.15–21.15	19.30–20.30	20.00–21.30	19.00–20.00	20.00–21.30		
Power kick RD Cerknica	Funkcionalna vadba RD Cerknica	Nogomet Rekreacija TKD Sovica	Funkcionalna vadba RD Cerknica	Nogomet Rekreacija TKD Sovica		
	20.30–22.00		20.30–22.00			
	Badminton BK Rakek		Badminton BK Rakek			

MALA TELOVADNICA GRAHOVO						
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
17.30–19.00			17.30–19.00			
Športna vadba za predšolske otroke SK Cerknica			Športna vadba za predšolske otroke SK Cerknica			
19.00–20.30		19.30–20.30	19.00–20.30			
Rekreacija Mladi TKD Sovica		Zumba RD Cerknica	Rekreacija Mladi TKD Sovica			

Baletno društvo Postojna

VPISUJE K BALETNI VADBI

Vpis poteka vsak ponedeljek ob 17.15 uri v dvorani gasilskega doma v Cerknici.

Zakaj k baletu?
Balet je osnova za vse plesne tehnike. Ob klasični glasbi se otroci umirijo in so bolj zbrani. Z baletom bolje obvladujejo svoje telo, izboljšajo ravnotežje in osvojijo orientacijo v prostoru. Z nastopanjem na odru postanejo bolj samozavestni. Naučijo se discipline in vadba jih spodbuja k ustvarjanju.

Prvi 2 uri gratis

BALETNE URICE ZA NAJMLAJŠE

spoznavanje osnovnih baletnih korakov skozi igro

SODOBNI PLES

raziskovanje in izražanje lastnega giba

BALETNA PRIPRAVNICA

osvajanje baletnih prvin

BALETNA ŠOLA

pouk baleta po programu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

K baletni vadbi vpisujemo otroke od 4. leta dalje, lepo vabljeni tudi osnovnošolci.

INFORMACIJE: baletnodrustvo.postojna@gmail.com, 040-223-069

Obiščite nas na in na spletni strani www.balet-postojna.eu

Preobremenjen sistem mešane kanalizacije

JP Komunalna Cerknica, d. o. o., je izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih vod v občinah Cerknica in Loška dolina.

V Letnem poročilu za leto 2018 je med drugim napisano, da je velik del omrežja star in potreben obnove, »zato pogosto prihaja do vnosa materiala v kanalizacijski sistem, kar je še posebno velik problem ob večjih nalivih v zadnjem času. Vse pogosteje se dogaja, da obstoječi kanali niso več sposobni odvesti vseh količin meteorne vode, ki se ob nalivih pojavijo v kanalizacijskih ceveh, predvsem v mešanih kanalih. Rešitev za zmanjševanje deleža padavinskih vod v kanalizaciji je v postopnem urejanju meteorne kanalizacije z največjih površin (parkirišča javnih ustanov, lokalov ...).«

V Sloveniji je večina kanalizacijskih sistemov mešana, kar pomeni, da se v istih ceveh odvaja tako fekalno kot meteorno vodo. Žal se vse prepogosto zgodi, da tudi tam, kjer je zgrajen ločen sistem, to je, kjer se po enih ceveh odvaja fekalno vodo, po drugih pa meteorno, dobimo dva mešana sistema, ker se ljudje nezakonito priklapljujejo s fekalno vodo na meteorni kanal ali z meteorno vodo na fekalni kanal.

Izvajalec javne službe se torej zaveda problemov, ki jih prinašajo vse intenzivnejša deževja. V zadnjih letih namreč opažamo, da vremenske spremembe povzročajo vedno daljša sušna obdobja, ki jim sledijo močni nalivi, ko v kratkem času na površino pade velika količina padavin. Dejstvo je tudi, da imamo vedno več utrjenih površin – strehe, urejena tlakovana ali asfaltirana dvorišča, parkirišča ter cestišča.

Ob večjih nalivih se dogaja, da na območju mešane kanalizacije kanalizacijski sistem ne zadostuje več za odvod vseh vod. Pred čistilno napravo v Dolenji vasi je sicer zgrajen zadrževalni bazen, ki varuje čistilno napravo pred preveliko količino razredčene odpadne vode, ki bi s čistilne naprave odplaknila biologijo in tako za dalj časa porušila njeno delovanje, vendar pa je hkrati sistem mešane kanalizacije preobremenjen. Ob tem velja tudi poudariti, da se je stanje na področju čiščenja odpadnih vod v zadnjih petih letih drastično izboljšalo. Pred tem namreč celotno naselje Rakek ni imelo ustreznega urejenega čiščenja odpadnih vod, tudi v Cerknici stanje ni bilo dosti boljše, saj se je stari čistilni napravi v Dolenji vasi le težko reklo čistilna naprava. Obe čistilni napravi sta novi, zgrajeni po najnovejših standardih, redni monitoring pa izkazuje izjemno dobre učinke čiščenja. Poleg teh dveh večjih čistilnih naprav imamo v občini še nekaj manjših: v Podskrajniku, Grahovem, Martinjaku in na Bločicah. Vse skupaj ustrezno in skladno z zakonodajo očistijo 67 odstotkov vseh odpadnih vod, ki nastanejo na območju občine Cerknica. Ostale vode se zbirajo v greznicah, za katere je prevzem vsebin zagotovljen s čistilno napravo v Dolenji vasi. V naslednjih letih pa Občina Cerknica načrtuje, da bo opremila s kanalizacijo še naselja Begunje, Unec in Ivanje selo.

Kot je tudi zapisano v Letnem poročilu za leto 2018, je velik del omrežja star, kar pa ne pomeni samo, da je potreben

obnove, ampak tudi modernizacije. Tako je Občina Cerknica leta 2015 naročila hidravlično študijo kanalizacijskega sistema. V študiji sta na kanalizacijskem sistemu predvidena dva zadrževalna bazena, eden prostornine 150 m³ in drugi 300 m³. Občina Cerknica bo v prihodnjem letu pristopila k izdelavi ustrezne dokumentacije za izgradnjo zadrževalnega bazena pred Dolenjo vasjo, seveda pa bo izgradnja mogoča, če bo mogoče pridobiti soglasja lastnikov zemljišč in če bodo na razpolago evropska sredstva iz kohezijskih skladov.

Politika občine je že nekaj časa, da se vsa nova kanalizacija gradi v ločenem sistemu, hkrati pa se tudi na območjih z mešano kanalizacijo ob priliki novogradenj ali rekonstrukcij javnih objektov gradi ponikovalnice ali odvodne kanale, tako da se meteorna voda ne odvaja več v mešano kanalizacijo. Treba pa bo pristopiti tudi k reševanju zatečenega stanja privatnih objektov, in sicer z izgradnjo ponikovalnic na parceli lastnika objekta.

Meteorne vode, kot že omejeno, obremenjujejo kanalizacijski sistem in čistilno napravo, zato Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja za odvajanje in čiščenje padavinskih odpadnih vod s streh predvideva ločeno spremljanje stroškov ter obračun storitev glede na površino streh ter povprečne letne količine padavin v obdobju zadnjih petih let.

Občane, ki so vezani na mešani kanalizacijski sistem (Cerknica, Dolenja vas, Podskrajnik), zato pozivamo, da si uredijo ponikovalnice za padavinsko vodo s streh in jih registrirajo pri izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih vod. Konec leta 2020 bomo namreč pristopili k izdelavi katastra streh objektov, ki padavinsko vodo odvajajo v mešano kanalizacijo, kar bo osnova za obračun cene odvajanja in čiščenja odpadne padavinske vode s streh.

Avtorica: **Maruša Treven Nagode**

Osebna asistenca

Osebna asistenca je pravica posameznika, ki zaradi dolgotrajne telesne, duševne, intelektualne ali senzorične okvare potrebuje pomoč za neodvisno in enakopravno vključenost v družbo. Pravica do osebne asistencije se je uredila z Zakonom o osebni asistenci, ki je v veljavo stopil s 1. januarjem 2019.

Osebni asistenti nudijo upravičenim osebam pomoč pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih oseba zaradi invalidnosti ne more izvajati sama. Namen osebne asistencije je zagotoviti posameznikom enake možnosti, večjo samostojnost in enakopravno vključevanje v vsakodnevno neodvisno življenje. Upravičenci do osebne asistencije so invalidne osebe, ki potrebujejo pomoč, vezano na samostojno življenje in vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev, so stare od 18 do 65 let in živijo ali bi želele živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe. Storitve osebne asistencije so namenjene osebni pomoči posamezniku, pomoči v gospodinjstvu in pri drugih opravilih, spremstvu, pomoči na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu in pomoči pri komunikaciji. Vstopni prag za uveljavljanje pravice je, da upravičenec potrebuje pomoč najmanj 30 ur tedensko, komisija pa nato poda mnenje o številu ur in vsebini osebne

asistencije. Na podlagi nove pravice je do sedaj na Centru za socialno delo Primorsko-Notranjska, Enota Cerknica, pravico pridobilo že trinajst oseb. Skladno s potrebami po osebni asistenci se v okolju razvijajo ponudniki oziroma izvajalci osebne asistencije, ki zaposlujejo osebne asistente. Pravico do osebne asistencije lahko uveljavljate na krajevno pristojnem centru za socialno delo, kjer prejmete podrobnejše informacije.

DROBTINICA

Ob svetovnem dnevu hrane, 16. oktober, skušamo v sodelovanju z Rdečim križem preko mednarodne kampanje Drobtinica ozaveščati širšo javnost glede vse bolj pereče problematike nezadostne in/ali nepravilne prehrane naših najmlajših - osnovnošolcev ter vzpodbujati čuti za solidarnost s tistimi, ki so se znašli v stiski.

Akcija bo potekala v sodelovanju z otroci iz naslednjih šol:

- za OŠ Rakek v petek, 18. oktobra 2019, od 13:30 do 18:00
- za OŠ Cerknica v soboto, 19. oktobra 2019, od 8:00 do 12:00 v avli Mercatorja Cerknica

Otroci bodo na stojnicah ponujali kruh in pekovske izdelke za prispevek 2,5 evra in tako vzpodbujali solidarnost do socialno šibkejših.

Zbrani denar bo namenjen otrokom na posamezni šoli.

Iskreno si želimo, da bo z vašo pomočjo Drobtinica 2019 uspela, zato nas obiščite na stojnici.

Malo ... je VELIKO

Malo ... je VELIKO

Ob svetovnem dnevu oživljanja

PRVA POMOČ

PRIKAZ TPO IN UPORABA AED

temeljnih postopkov oživljanja / defibrilatorja

Petek, 18. oktober, od 15.00 do 18.00

Sobota, 19. oktober, od 9.00 do 12.00

Avla Mercator Cerknica

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
Območno združenje Cerknica - Loška dolina - Bloke

Centra v Dolnjejski ulici 3, 5380 Cerknica
email: cerknica.cirk@portis.si
www.cerknica.cirk.si
tel.: 01 7050 530,
fak: 059 070 830

Drzne tatvine po domovih

Policisti pogosto obravnavamo drzne tatvine iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci izvršujejo na zelo prefinjen in pretkan način, oškodovance pa zavedejo do te mere, da preteče kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni.

Ker so ljudje, običajno gre za starejše občane, še vedno premalo previdni ali pozorni na neznanke, ki pridejo na njihove domove in jih ogovorijo, ne bo odveč nekaj opozoril.

Policisti se ob prijavah takšnih dejanj srečujemo s težavo, da oškodovanci šele čez čas, na primer več ur, ugotovijo, da so bili okradeni. Prav tako ne znajo dobro opisati storilcev, saj so ti z žrtvijo vzpostavili nek prijazen odnos in zaupanje. Poleg tega oškodovanci, dokler ne opazijo, da so bili okradeni, v večini primerov že pospravijo prostor, kjer so delovali storilci, s čimer spremenijo kraj dejanja in uničijo morebitne sledi.

Previdnostni ukrepi

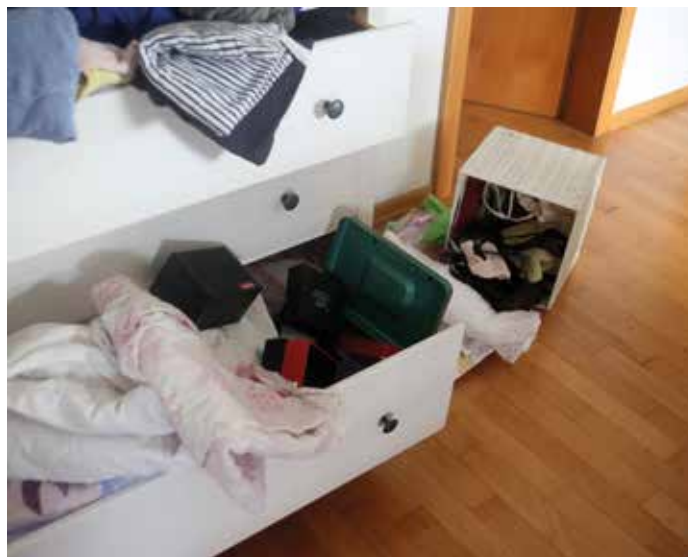
Občanom svetujemo, naj imajo svoje nenapovedane obiskovalce ves čas pod nadzorom in naj jih brez potrebe ne vabijo v stanovanjske prostore. Ob odhodu od doma, četudi stopijo samo za vogal, naj hišo vedno zaklenejo, ključ pa vzamejo s seboj.

Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce raznih del ipd., občanom svetujemo, naj vedno zahtevajo na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog. Ob tem naj bodo pozorni tudi na videz oseb (njihova oblačila, govor, morebitne posebnosti) in na vozilo, s katerim so se te osebe pripeljale (znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila).

Če kljub previdnostnim ukrepom občani vendarle postanejo žrtev kaznivega dejanja, priporočamo, da takoj obvestijo policijo na telefonsko številko 113 ali se obrnejo na najbližjo policijsko postajo. Prav tako naj policijo pokličejo, če zaznajo pojav neznanih oseb in vozil ter se jim njihovo vedenje ali zadrževanje na določenem kraju zdi sumljivo (če neznanci na primer opazujejo objekt). Če želijo občani ostati anonimni, pa lahko pokličejo tudi na anonimno številko policije 080 1200. Priporočamo, da si občani zapomnijo in zapišejo čim več podatkov o tatovih (opis zunanega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.). Do prihoda policistov naj oškodovanci ne hodijo tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajo predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

Kako delujejo drzni tatovi?

Tatovi običajno delujejo v skupinah, največkrat dopoldne, njihove žrtve pa so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih. Storilec jih z raznimi pretvezami zamoti s pogovorom (sprašuje za pot; poizveduje, ali so sami doma; pove, da je iz komunalnega, telekomunikacijskega ali elektro podjetja in da bo v okolici njihovega doma napeljeval kable, kopal

jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in jih poskuša zvabiti iz hiše. Odsotnost ali nepozornost medtem izkoristijo drugi tatovi. Vstopijo v njihov dom, pregledajo notranjost ter kradejo denar in vrednejše predmete, na primer nakit. Storilci nato zapustijo hišo, tisti, ki je oškodovanca zamotil, pa se vljudno poslovijo in odide. Največkrat se tatovi do hiše pripeljejo z vozilom in z njim kraj tudi zapustijo.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
- Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
- Pogovor z neznanci opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
- V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
- Na pojav sumljivih oseb opozorite sosede.
- Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Avtorica: **Nataša Ploskič**

Cerknica 1955 – Umivanje zob ob potoku

Veliko spominov na otroštvo ob potoku vzbudi pogled na to sliko, ki je nastala ob »našem« potoku, ko sva si z očetom umivala zobe in oče se je tam tudi obril. Stara sem bila kakšnih pet let.

Gotovo je bilo na nedeljo, saj kolikor se spominjam, sem bi na ta dan vedno oblečena v bele hlačke in obuta v bele čeveljčke. Tudi zobe smo si na žalost umivali samo ob nedeljah. Ko pa sem pozneje kot šolarica hodila popravljat zobe, je bilo drugače. Še danes se dobro spominjam, kako me je pokojni dr. Kravanja okregal in poučil, da si moram zobe umivati vsak dan.

Ker tista leta še nismo imeli kopalnice, smo se poleti vedno okopali v potoku. Ko pa je postalo hladneje, je potekalo tedensko kopanje ob sobotah v velikem čeburu sredi kuhinje.

Moja rojstna hiša je bila čisto poleg potoka in tam smo otroci preživljali res lepe in zabavne dneve. Vsi otroci iz soseščine smo se v potoku naučili

plavati. Učili smo se kar sami – odrinili smo se z enega na drugi breg. Očetje so nam priskrbeli odslužene velike črne gumijaste šlaufe od tovornjakov. Seveda so bili vsi zaflikani. Sedli smo na sredino tega plovila in se poganjali z rokami po vodi.

Pri sosedovih Jagenskih so takrat še imeli mlin in žago, imeli pa so tudi lep lesen čoln na vesla. Z njim smo se vozili od prve postaje pri Jagenskih, mimo zapornic in priveslali skoraj do glavnega mostu v centru Cerknice.

Včasih so bile na Cerkniščici tudi tri velike zapornice ena poleg druge. Tam je bila voda precej globoka, tako da smo lahko skakali vanjo – eni na noge, drugi na glavo. Med počitnicami smo bili otroci tam kuhani in pečeni. Zanimivo pa je to, da naši starši sploh niso skrbeli, kaj delamo in ali se lahko komu kaj zgodi. Res smo bili veliko samostojnejši kot današnji otroci.

V potoku smo lovili tudi rake, ampak le takrat, ko so dvignili zapornice. Takrat je voda po strugi tekla samo naravnost. Struga se je pri zapornicah odcepila k nam in naprej do žage, zato takrat, ko so dvignili zapornice, v tem kraku skoraj ni bilo vode. Ob bregu so izpod korenin prilezli potočni raki in tisti, ki smo bili bolj korajžni, smo jih lovili z rokami – a seveda samo največje. Raka si moral pravilno prijeti, da

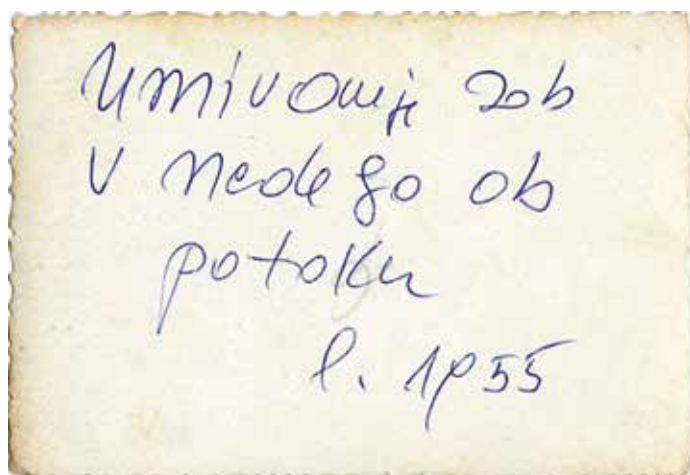
Avtor neznan, zbirka: Nataša Ploskič

te ni uščipnil. Moja stara mama Angelca je potem rake v velikem loncu skuhala in reveži so postali čisto rdeči. Takrat smo imeli imenitno malico.

Pozimi, ko je potok zaledenel, smo se na ledu drsali in sankali.

Povedati moram tudi to, da smo v potoku skoraj vse leto spirali oziroma »centrifugirali« našo žehto. Takrat še sanjali nismo o pralnih strojih.

Ni pa bil »naš« potok vedno samo za veselje, koristi in zabavo. Kar nekajkrat smo imeli v hiši poplavo. Tisti večeri in noči so bili zelo težki, prav strašni. Moj oče in sosed sta hitela z nekim orodjem vrtet in dvigovat zapornice, vse samo z močjo rok. Zelo sta se mučila, kajti voda je z vso silo drla in pritiskala na zapornice. Včasih je voda odnesla tudi brv, ki je bila speljana čez potok.

Slovarček:

šlauf: zračnica
zaflikan: zakrpan
žehta: perilo

Avtorica: **Marija Hribar**

140-letnica Narodne čitalnice in Bralnega društva

V cerkniški Čitalnici se je zbirala takratna elita: izobraženci, učitelji, trgovci, posestniki, posamezniki iz pomembnih rodbin (Dermelj, Gerbič, Kraševc, Kravanja, Milavec, Obreza, Pogačnik, Repič, de Schiava, Šerko, Zagorjan, Žirovnik ...). Pod pokroviteljstvom Čitalnice so zaživel pevski zbor, knjižnica, dramska skupina ... Narejeni so bili prvi koraki za nastanek cerkniške javne knjižnice.

V dobi čitalništva, narodnega gibanja, ki se je razmahnilo v drugi polovici 19. stoletja, so se zavzemali za večjo veljavo slovenskega jezika, za dostopnost do slovenskih knjig in časopisov; pripravljali so narodnoprebudne prireditve.

V Cerknici, največjem trgu na Kranjskem, je po popisu iz leta 1869 v 255 hišah živele 1477 prebivalcev. Kar nekaj let so se v Cerknici pripravljali na ustanovitev čitalnice. V Kmetijskih in rokodelskih novicah so jih leta 1868 tako izzvali: »Cérkničani, posebno cérkniška inteligencija, odgovorite mi na to le vprašanje: Kako je to, da se od vas in od vaše okolice, ki je, vsaj po imenu znana vsemu svetu, nič, kar nič ne sliši o národnih zadevah? V Cérknici ni združene ga življenja, manjka nekakšne duševne vezi, – naj naravnost izrečem: V Cérknici manjka čitalnice! Vrli Cérkničani, prosim vas, odgovorite mi: Zakaj nimate še čitalnice?«

Kljub temu neposrednemu vprašanju pa so priprave na čitalnico »zaspale trdno zimsko spanje«. Šele čez deset let so v Cerknici ustanovili začasni odbor, ki je »preskrbel potrebna pravila ter jih v potrjenje na višje mesto poslal. Vsled tega došlo je nam z dopisom sl. c. kr. deželne vlade dne 3. januarja 1879 št. 8653 potrjenje pravil »Narodnega bralnega društva v Cerknici«. Z veseljem se je otvorjenje tega društva po celem trgu razglasilo. Že prve dni se je vpisalo 32 društvenikov. Občni zbor sklical se je na 14. januarja 1879. Po večini glasov izvoljeni so bili za predsednika občje spoštovani Franjo Grbic, za blagajnika Franjo Zagorjan, za odbornike pak gg.: Karel Dermelj, A. Kraševc, Janez Prudič, Jožef Milavec, Peter Repič. Odbor je potem iz svoje sredine izvolil A. Kraševca za podpredsednika in K. Dermelja za tajnika.« (Slovenski narod, 22. januar 1879)

Vabilo, 20. februar 1887; Domoznanski oddelek KJUC

Narodni čitalnici je torej pot tlačkalo Narodno bralno društvo, ki je imelo prvo veselico s petjem in plesom v nedeljo, 19. januarja 1879, v prostorih Janeza Milavca. Zbralo se je kakih 80 ljudi. Pobudnik in ustanovitelj društva je bil skladatelj, operni pevec, glasbeni pedagog in narodni buditelj Fran Gerbič.

Na malo mašo, v ponedeljek, 8. septembra 1879, so slovesno odprli Narodno čitalnico v Cerknici. Slovesnost se je začela ob deseti uri zjutraj z mašo v farni cerkvi, nadaljevala na Cerkniškem jezeru in zaključila zvečer s slovesno besedo in gledališko predstavo. Prisotni so lahko prisluhnili govoru predsednika Čitalnice Frana Gerbiča, čitalniškemu moškemu pevskemu zboru, deklamaciji, ženskemu in moškemu četverospjevu, arijam in si ogledali veseloigro. O dogodku sta poleg Kmetijskih in rokodelskih novic poročala tudi Slovenec in Slovenski narod; poudarjali so Gerbičeve besede, da je namen čitalnic »širiti in buditi narodno zavest po berilu in veselica«.

Ob koncu 19. stoletja je cerkniška Narodna čitalnica večkrat na leto pripravila veselice s plesom oziroma besede, prireditve z recitacijami, petjem, igrami, tombolo in predavanji.

Od leta 1879 do 1914 so Narodni čitalnici v Cerknici prostore odstopili: Josip Milavec (hiša na zdajšnji Partizanski cesti 1), Janez Milavec, gostilničar Anton de Schiava, za njim pa Janez Stergulc, kot je razvidno iz dopisa: »v društvenih prostorih »čitalnice« v restavraciji Javornik (g. Janez Stergulc)«, zdaj Cesta 4. maja 47.

Iz časnikov in zapisov, ki jih hrani Arhiv Slovenije, je znanih nekaj imen knjižničarjev Narodne čitalnice v Cerknici: 1881 – Iv. Milavec, 1882 – F. Žirovnik, 1884 in 1885 – Franjo Zagorjan, 1912 – Karol Bezeg, 1914 – Irma Remžgar, prva knjižničarka Narodne čitalnice.

Od Stopnjaka v Hruškarjev graben

✍️ Štefka Šebalj Mikše

V Cajnarjih, kjer se cesta odcepi v osrednji del naselja na hribu, se na levi nahaja Stopnjak, na desni pa se prične naš enourni sprehod v Hruškarjev graben. Kmalu opazimo krajevno tablo Hruškarje, čeprav jedra vasi še ne vidimo. V Cerknjiščico odtekajoča Stopnaščica je vse glasnejša. Dve brvi čez strugo nam povesta, da tu vodita bližnjici v vas. Mi pa stopamo dalje, k mostu, kjer se Hruškarica in Globošca zlijeta v Stopnaščico. Hruškarjev graben se tu nadaljuje levo, kjer je v vročih dneh le nekoliko hladneje. Kako tudi ne, saj na obeh straneh poti delajo senco drevesa in žuboreča Globošca. Raven del poti vodi naravnost do struge Globošce, mi pa lahko nadaljujemo desno. Pot postaja čedalje strmejša. Morda našo pozornost pritegne potoček, katerega izvireček se prične z nekaj kapljicami sredi poti. Vzpenjajoč pridemo do gozdne poti; in če gremo nekoliko desno, se nam odpre pogled na bližnje vasi in cerkvico. Ugibamo, kaj nam ponuja razgled, in se odpravimo nazaj v smer prihoda. Zagotovo postanemo še enkrat pri Globošci, pogled pa namenimo še kakšnemu viharniku in cvetju okrog nas. ■

Ob Soči pod Polovnikom

✍️ Štefka Šebalj Mikše

Drugo nedeljo v septembru smo cerknjiški planinci namenili spoznavanju krajev ob reki Soči. S pohodom smo pričeli v vasi Žaga. Ob robu pašnikov smo krenili proti Srpenici. Ogleдали smo si bele Prode in pozdravili udeležence raftinga na Soči. Na drugo stran reke smo se podali po visečem mostu Lipuc, ki z dolžino 63 m velja za najdaljšo rečno brv v Sloveniji. Nad nami so se dvigali vrhovi Polovnika. Na drugi strani reke nas je spremljal greben Kobariškega Stola. V senci dreves smo poslušali odtekajočo Sočo in prišli do mostu pri Trnovem ob Soči. Proti Drežniškemu kotu se je pot blago vzpenjala. Sem ter tja je bilo opaziti ostanke objektov, z zanimanjem pa smo pogledali v jamo pod Globoščakom. V idilčni vasi Magozd se nam je ponudil izredno lep razgled proti Kobaridu, Koseču, Drežnici in Krnu, z vrhom v megli. V Drežnici je sledil malo daljši postanek, nato pa smo po Poti miru odšli proti Kobaridu. Prečili smo majhen potoček in kmalu smo bili nad sotesko Ročice. Nad vasjo Ladra je našo pozornost pritegnil krajši rov v skali, v dolini pa zopet sinje modra Soča in Matajur v ozadju. Še nekaj korakov navzdol in že smo bili pri peskokopu Ladra, kjer smo zaključili pohod. ■

V treh dneh čez Pohorje od Maribora do Slovenj Gradca

✍️ Miro Mlinar 📷 Nada Založnik

20. septembra se nas je devetnajst planincev podalo na večdnevno planinsko turo. Z železniške postaje na Rakeku smo se z vlakom odpeljali proti Mariboru. Vožnja je bila posebna, saj se nekateri že dolgo niso peljali z vlakom. Mariborski mestni avtobus nas je odpeljal v Spodnje Radvanje, kjer smo poiskali tablo, ki označuje začetek Slovenske planinske poti od Maribora do Ankarana. Oprtani z nahrbtniki s tridnevno zalogo smo začeli vzpon najprej do Mariborske kočice in naprej do Ruške kočice na Arehu (1246 m). Premagali smo višinsko razliko 1000 metrov. V kočici smo prenočili in naslednji dan prek prostranih pohorskih gozdov nadaljevali proti Ribniški kočici. Pri Kočici na Pesku smo naredili daljši počitek s kosilom. Okrepčilo je bilo nujno, saj sta nas čakala še vzpona na Lovrenška jezera (1520 m) in proti Ribniški kočici, kjer smo tudi prespali. Tretji dan nas je pot vodila čez Veliko in Malo Kopo. Postopoma smo dosegli Kočo pod Kremžarjevim vrhom (1102 m). Sestop proti Slovenj Gradcu ni bil dolg; najprej po strmi poti, nato po gozdni cesti in travniških stezah vse do dogovorjenega mesta, kjer nas je čakal avtobus. ■

Uspešna obnova vodotoka Stržen

Stržen ima spet svoja dva okljuka, večjega in manjšega! Po mnenju mnogih eden najlepših vodotokov Cerkniškega jezera je po izjemno zahtevnem gradbenem posegu v svojem spodnjem toku, v Ključih, spet dobil podobo, kot jo je imel pred dobrim stoletjem.

Svoj stari, »skodrani« videz Stržen dobiva tudi v zgornjem delu, na Belem bregu (Črne mlake), kjer mu bodo gradbeni izvajalci prav tako vrnilo dvojni okljuk. Strženovo strugo so lokalni kmetje v letih od 1844 do 1958 postopoma povsem zravnali, saj so verjeli, da bodo ta del jezera tako osušili in s tem povečali obdelovalne površine. A cilja jim ni uspelo uresničiti, saj so bila jezerska tla kljub ravnanju struge preveč namočena za uspevanje kulturnih rastlin.

Nepredvidljiva kraška močvirnata tla in neobičajno deževno avgustovsko vreme so jo zagodli tudi nam. Začetek obnove Stržena smo morali zaradi previsokega vodostaja prestaviti proti koncu avgusta; vestno smo spremljali vremenske napovedi in šteli kaplje dežja. Nazadnje nam je le uspelo! Projekt, ki se ga brez finančnih sredstev evropskega mehanizma LIFE in Evropskega kohezijskega sklada ne bi mogli lotiti, smo speljali. Zaradi zahtevnosti terena so okljuke kopali prav posebni gradbeni stroji, med drugim bagri z gosonicami izjemno velikih dimenzij. Spet so skopali še vedno dobro vidno izvirno, vijugasto strugo Stržena, staro pa bodo prihodnje poletje zasuli. Strženova struga je v Ključih tako zdaj daljša za 1,5 km, na Belem bregu pa bo po končanih delih daljša za 2,5 km. Voda se bo s tem zgodovinskim posegom tu odslej zadrževala dalj časa, kar v sušnih delih leta poveča možnost preživetja

organizmov, vezanih na vodo, kot so raki, ribe, dvoživke, ptice ter vodne in obrežne rastline. Obnova bo prispevala k učinkovitejšemu naravnemu čiščenju vode. S projektom izboljšujemo stanje prioritetnega Natura 2000 habitatnega tipa presihajoča jezera na največjem presihajočem jezeru v Evropi.

Ob novem velikem okljuku se že rade zbirajo čaplje in zelo velika verjetnost je, da si bo prihodnje leto ob njem napravila gnezdo tista najbolj posebna in najskrivnostnejša med njimi – velika bobnarica.

Obljuba dela dolg

Notranjski regijski park že lep čas oznanja veličastne novice o postavitvi nove infrastrukture, namenjene obiskovalcem Cerkniškega jezera, pa še vedno nič ne stoji. Zadeva je resnično obsežna – pridobivanje soglasij, dovoljenj, odkupi zemljišč, oblikovanje, grafična in gradbena zasnova in še in še! Lahko rečemo, da je prvi del za nami, čeprav rezultatov na terenu ni opaziti. Trenutno se intenzivno ukvarjamo s količenjem infrastrukture in usklajevanjem oblikovnih rešitev za vsebine. Pozornejši obiskovalci lahko že opazite majhne količke, v začetku oktobra pa boste na teh mestih ponekod že opazili prve lesene stebre, namenjene tablam za usmerjanje novih kolesarskih in pešpoti, postavili pa bomo tudi prve interpretacijske točke, namenjene spoznavanju narave. Naj vas spomnimo: naš končni cilj predstavljajo pet izvirnih lesenih ptičjih opazovalnic, trije pomoli za privez in dostop plovil, dve čudoviti usmerjeni sprehajalni poti z interpretacijskimi tablam, štiri usmerjene kolesarske poti in sodoben, multimedijski turističnoinformacijski center na vstopni točki v park. ■

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si; ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **24. oktobra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke, in sicer **Trgovina pri Darji** z Bloške Police.

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 20 evrov;
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 15 evrov;
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 10 evrov.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku novembra.

Nagrajenci septembrske številke so:

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 10 evrov – **Marjan Winkler**, Na vasi 7, 1381 Rakek;
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5 evrov – **Ivo Klobučar**, Partizanska 14 a, 1381 Rakek
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 5 evrov – **Heda Žnidaršič**, Zelše 21, 1380 Cerknica.

Nagrajenci lahko nagrade **Kmetije Mihelčič** prevzamejo v soboto od 8.00 do 12.00 na cerkniški tržnici.

						Glasilo Občine Cerknica	SESTAV GLAS-BENIKOV	PASMA, VRSTA	MESTECEV MAVRE-TANUJ	ORODJE ZA OKOPA-VANJE	JUNAŠKA PESNITEV	KONCEN-TRACIJSKO TABORIŠČE (LJUJSKO)	VISEČ SNEŽNI ZAMET	ARGENTIN. NOGOMET. TRENER (DIEGO)	SLOVENSKI SLIKAR (FRAN)						
						OSAMLJE-NOST															
						ROTACIJSKI PAPIR															
						ZNAK ZA MNOŽENJE VREČKA PRI OBLEKI					TRETJA GR. ČRKA DADAIZEM										
						VRATA V PLOTU FR. SLIKAR (JEAN)			LEPENKA ŽUPNIJA (ZASTAR.)												
						OSNUTEK, ZASNOVA			ZELEN OKRASNI KAMEN DRHAL			NASILEN VSTOP		NIKELJ GRŠKA ČRKA							
						NAJHUŠE DUŠEVNO NERAZVIT ČLOVEK			AVS. NELE-TEČTIČ SL. MATEM. (MILAN)		MAJHEN AVTO PEVKA RUPEL										
						OGRAJEN PROSTOR ZA ŽIVINO			FUŽINARSKI KRAJ NA GORENJ. TITAN			PRITR-DILNICA ZDRAVNIK (VINČENC)			REDKA TEŽKA KOVINA (Ev)	LIMONA					
						ŠESTIDAN V TEDNU			PAPIRNAT DENAR ČAS PRED BOŽIČEM												
						OKRAJŠANA BESEDA			NAVDUŠE-NEC ZA ROKOVSKO GLASBO CIRILSKA ČRKA ORGAN OBLASTI					RIMSKA SEST INDIJ. PLE-ME V ZDA							
						GOZDARSKI DELAVEC							ARTHUR (KRAJŠE) DRŽAVA V BABILONUJI								
						SKOPLJEN BIK					VELIK TRUD TROBILO KORNET										
						SL. ALPINI-STIČNI FUNKCI-ONAR (FRANČ)						JETNIK, KI JE PAZNIK MARKO ELSNER									
						KDOR NI DOMAČIN															
						ŽALOIGRA															

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): SKAŽENOST, IONIZATOR, VLOGA, VI, DOBRO, ZRAK, ZOR, ALAVA, AAMODT, OKOLIČAN, SPODRAST, DRAGO, TN, RA, SVIRAC, RŠ, MALAVI, AST, ALOA, ARIZONA, KAMNIK, DOMAČE, MEL, MAT, NIKOMO, OSEMURNIK, RILA, MIJA, IZJE, ATAL. Težje besede: AKAD, ATAR, COROT, SIMEONE.

TEČAJ DRUŽABNIH PLESOV ZA PARE

PRIČNEMO V SOBOTO 28. SEPTEMBRA

18.00 - 19.30 - začetna skupina

19.30 - 21.00 - nadaljevalna skupina

Za vse tiste, ki bi se radi stisnili, se zavrteli ali vsaj 1x tedensko prebili uro in pol v tesnem objemu svojega partnerja...

Tečaj je namenjen parom, ki bi se želeli naučiti, izpopolniti ali na hitro obnoviti plesno znanje.

www.evora.si | info@evora.si | 041 218 212
DVORANA POD NLB V CERKNICI

1. vaja je brezplačna, v kolikor se za vpis ne odločite. Vpisi potekajo čela šolska leta.

MEGADOM^{10 LET}

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJEM, VIJAKI IN OKOVJEM, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM **lesnina xxxl** TER VSEM ZA DOM, VRT IN KMETIJSTVO.

VSE ZA OGREVANJE

KOTLI, PEČI, KAMINI, STENSKI GRELCI, ELEKTRIČNI RADIATORJI, HALOGENSKI GORILNIKI, INSTALACIJSKI MATERIAL, PELETI, DRVA, BRIKETI, PREMOG, TRSKE, KOCKE ZA PODŽIG ...

KALORIFER

že za **999 €**

ELEKTRIČNI KONVEKTOR TCH 2010 E in TCH 2011 E

za učinkovito dodatno ali samostojno ogrevanje notranjih prostorov. Ima funkcijo avtomatskega nastavljanja temperature in funkcijo izklopa. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode.

8797 €

IR PANEI BASE 450W

radiatorji s funkcijo tona, s funkcijo avtomatskega nastavljanja temperature in funkcijo izklopa. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode.

8997 €

PELETI A1 ENERGIJA NARAVE. BIOLES HORIZONT

peleti s funkcijo avtomatskega nastavljanja temperature in funkcijo izklopa. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode. Ima funkcijo izklopa pri pomanjšanju vode.

479 €

VSE ZA GROBOVE

PESEK, ZEMLJA, SVEČE ...

VINILNE TALNE PLOŠČE ZA LEPLJENJE

GERFLOR INLIGHT 0,55

NA ZALOGI

14,99 €/m²

OTROŠKE IN MLADINSKE SOBE

lesnina xxxl

Akcija velja do 31. 10. 2019 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Akcijske cene veljajo za takojšnje plačilo. Slike so simbolične. Pridružujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM PODSKRAJNIK - PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA - tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 - www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE

SUMMIT LEASING • NLB • DINERS OBROKI

K VPISU VABIJO:
Lokostrelci TKD Sovica
Lokostrelstvo za vse generacije
 ☎ Informacije na telefonski številki 070 826 843
 ☎ Vsak četrtek ob 17.00
 ✎ Stara Brestova menza
 ☒ TKD Sovica

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
V oktobru in do konca šolskega leta prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu.
 Ob vpisu vas čaka darilo (slikanica).
 ✎ in ☒ KJUC

7. oktober–8. november
Meri Lu pot – Marjeta Lužnik
 Razstava uporabne keramike
 ☎ V času urnika knjižnice
 ✎ V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice

8. oktober–8. november
Nageljini
 Razstava čipk Klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 ☎ V času urnika knjižnice
 ✎ Knjižnica Rakek
 ☒ KJUC in KD Rak Rakek

Do 8. novembra
Letna razstava Likovne sekcije KD Rak Rakek
 ☎ V času urnika knjižnice
 ✎ Knjižnica Rakek
 ☒ KJUC in KD Rak Rakek

Sreda, 9. oktober
Srečanje skupine za pomoč svojcem oseb, obolenih za demenco
 ☎ 17.00
 ✎ in ☒ Deos, Center starejših Cerknica

Ščetica proti boreliozni in borelij
 Predavanje Vesne Foršterič
 ☎ 18.00 ✎ in ☒ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Bralni klub
 Beremo: Michal Viewegh – Biosopraga.
 ☎ 19.00 ✎ in ☒ KJUC

Četrtek, 10. oktober
Jesenski piš
 Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ☎ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 7091 078.
 ☎ 17.00
 ✎ in ☒ KJUC

Matilda
 Cikel ruskega filma
 ☎ Vstop prost ☎ 18.00 ✎ KJUC
 ☒ KJUC, KOŽ in Društvo Ruslo

Kako biti samooskrben 365 dni v letu
 Predavanje Sanje Lončar
 ☎ 18.00
 ✎ in ☒ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Petek, 11. oktober
Jesenski piš
 Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ☎ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 7091 078. ☎ 17.00
 ✎ in ☒ KJUC

Sobota, 12. oktober
Obuti maček
 Lutkovna predstava
 ☎ Vstopnina: 6 €. Za Polhkov abonma in izven. ☎ 10.00 ✎ in ☒ KD Cerknica

Mednarodni festival folklore
 ☎ 18.00 ✎ Športna dvorana Rakek
 ☒ KD Rak Rakek

Ne pozabite na rože
 ☎ Vstopnina: 15 €. Za gledališki abonma in izven. ☎ 20.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Nedelja, 13. oktober
Binti, mladinski film
 Evropski art kino dan
 ☎ Vstopnina: 4 € ☎ 18.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Dvojna življenja, komična drama
 Evropski art kino dan
 ☎ Vstopnina: 4 € ☎ 20.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Torek, 15. oktober
Rožnati oktober – dan zdravih dojev
 Športno-humanitarni dogodek – pohod na Slivnico
 ☎ 15.00 ✎ Zbirno mesto pri kegljišču v Cerknici
 ☒ Deos, Center starejših Cerknica

Večeri s krajani
 Z gostom Francem Štefančičem se bo pogovarjal Franc Perko.
 ☎ 18.00 ✎ Knjižnica Rakek
 ☒ KJUC in DU Rakek

Sreda, 16. oktober
Škripljete? Kako poskrbeti za vitalnost sklepov?
 Predavanje Adriane Dolinar
 ☎ 19.00 ✎ in ☒ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 17. oktober
140-letnica Narodne čitalnice v Cerknici
 Odprtje razstave
 ☎ 18.00 ✎ in ☒ KJUC

Petek, 18. oktober
Ljudska pesem
 Revija zborov DU Notranjske
 ☎ Vstop prost ☎ 17.00
 ✎ KD Cerknica ☒ DU Cerknica

Sobota, 19. oktober
Letni koncert MePZ RAK
 ☎ 19.00 ✎ OŠ »Jožeta Krajca« Rakek
 ☒ KD Rak Rakek

Dovč & Gombač
 Koncert
 ☎ Vstopnina: 10 € ☎ 20.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Nedelja, 20. oktober
Pika baletna Nogavička
 Plesna predstava
 ☎ Vstopnina: 1 € ☎ 16.00 in 17.30
 ✎ KD Cerknica
 ☒ Baletno društvo Postojna

Ponedeljek, 21. oktober
Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ☎ Za otroke od četrtega leta dalje
 ☎ 17.00 ✎ Knjižnica Rakek ☒ KJUC

Zdravilna energija Bosanskih piramid
 Predavanje dr. Semirja Osmanagića
 ☎ 18.00 ✎ in ☒ KJUC

Torek, 22. oktober
Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ☎ Za otroke od četrtega leta dalje
 ☎ 17.00 ✎ Knjižnica Rakek ☒ KJUC

Bralno srečanje
 Druženje ob branju s stanovalci Deos, Centra starejših Cerknica
 ☎ 11.00 ✎ Deos, Center starejših Cerknica ☒ KJUC

Sreda, 23. oktober
Varen transfer (dvigovanje) starostnika
 Predavanje Katje Opeka
 ☎ 18.00 ✎ in ☒ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 24. oktober
Deli Rapalske meje
 Predavanje Tineta Scheina
 ☎ 18.00 ✎ in ☒ KJUC

Petek, 25. oktober
Maček v žaklju
 Gledališka predstava
 ☎ Vstopnina: 8 € ☎ 19.00
 ✎ KD Cerknica ☒ DPD Svoboda Loška dolina

Sobota, 26. oktober
Alice in župan
 Celovečerni film
 ☎ Vstopnina: 4 € ☎ 20.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Ponedeljek, 28. oktober
Srečanje bralne skupine za osebnostni razvoj
 ☎ 17.00 ✎ in ☒ KJUC

Četrtek, 31. oktober
Prekletstvo Valburge
 Grozljivka
 ☎ Vstopnina: 4 € ☎ 20.00
 ✎ in ☒ KD Cerknica

Pohod z baklami do gradu Šteberk
 ☎ Srednje težek nočni pohod z baklami, ki bo trajal do dve uri. Predhodne rezervacije na: 041 632 153 (Gašper), krizna_jama@yahoo.com ali www.krizna-jama.si. ☎ 18.00
 ✎ Kmetija z nastanitvijo Tekavča ograda (Lipsenj 32)
 ☒ Društvo ljubiteljev Križne jame

V NOVEMBRU:
Torek, 5. november
Zakaj smo tako težko pozitivni?
 Predavanje Sare Isakovič
 ☎ 18.30 ✎ OŠ Cerknica ☒ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

OKTOBER 2019

19.10.
DOVČ & GOMBAČ

20.00 / koncert
Vstopnina: 10 €

kulturni DOM CERKNICA
 www.kd-cerknica.si